

SLOVENSKI

Izdaja in tiska Časopisno podjetje Slovenski poročevalec - Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-524. - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-524. - Oglasi: oddelček Ljubljana, Tivkova cesta 7, telefon 21-596, za ljubljanske naročnike: 20-463, za tuznanje 21-632. - Poštni predal št. 29. - Ziro računa pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-5-2367. - Mesečna naročnina 220 din.

Poročevalec

Odločni ukrepi pariške vlade

Pfllimlin odklanja zahteve desnice — Široki policijski ukrepi v Parizu — Soustelle in Chaban-Delmas zaprta — Zaretniki so nameravali zapreti predsednika republike

PARIZ, 14. maja (Tanjug). Pod predsedstvom novega premiera Pierra Pfllimlina se je francoska vlada davi sestala na tretjo izredno sejo, da bi proučila ukrepe za vzpostavitev republikanske oblasti v odcepljeni Alžiriji. Odkar je vlada ob dveh ponovitih dobila investituro skupščine, novi ministri zasedajo skoraj brez prestanka. Vse francoske radijske postaje objavljajo izmenoma ukaz predsednika republike Cotyja in poziv premiera Pfllimlina armadi in Francozom v metropoli in Alžiriji na poslušnost zakoniti vladi v Parizu. Nad 500.000 vojakov — polovica vseh francoskih vojskih častnikov je sedaj v Alžiriji.

Nocoj je francoska vlada odločila zahteve desničarjev, naj bi v skupščini nujno zpravi dala. Vladi je potreben čas za nujne akcije in ne za debate, je izjavil minister Lecourt, poudarjajoč, da bo predsednik vlade Pfllimlin šele v petek popolno poročal skupščini o novem položaju.

V Parizu so danes izvedli široke policijske ukrepe. Uradno sporočajo, da so aretirali nad 150 ljudi v glavnem voditeljev skrajnih desničarskih strank ter nekaj višjih oficirjev, med katerimi je tudi en general. Aretirani so bili zaradi zarote proti republiki. Policija je zaplenila številne dokumente, ki kažejo, da je bil včerajšnji puč v Alžiru pripravljen v Parizu, ter da je bila v načrtu tudi aretacija predsednika republike. Dva delegirana poslance, dosedajni minister za vojsko Chaban-Delmas in bivši guverner Alžirije Jacques Soustelle sta direktno vpletena v zaroto in sta sedaj v hišnem zaporu in v preiskavi. Ker sta ponorila hotelu pobegniti v Alžir, so oblasti sedaj vsem poslancem prepovedale zapustiti glavno mesto brez osebnega dovoljenja notranjega ministra. Prekinjene so bile tudi vse telefonske in brozajne zveze z Alžirijo. Edine vesti prihajajo sedaj samo preko alžirskega biroja agencije France Presse. Francoske oblasti so prepovedale potovanje tudi skupini novinarjev, ki so sinoči hoteli z letalom v Alžir, vsem ladjam, ki plovejo v Alžir pa je bilo ukazano, naj spremene smer in plovejo v pristanišče Oran, edino alžirsko mesto, katerega predstavniki oblasti in armade so do davi ostali zvesti vladi v Parizu.

Predstavniki francoskega obrambnega ministrstva pa je sporočili, da so vsem francoskim četam, ki so v državi, ukazali naj se umaknejo v kasarne. Ukinitve so bili vsi kraji dopusti v armadi.

Jacques Soustelle je kljub temu, da so ga postavili v hišni zapor, skupaj z drugimi voditelji desnice Bidaultom, Andre Morelcom in Rogerom Duchetom objavil proglas, v katerem podpira Massujev državni udar, ter poziva na razpust koalicijske Pfllimlinove vlade. Vodstvo francoske konservativne stranke, neodvisnih in kmetrov pa je pozvalo svoje ministre, naj izstopijo iz Pfllimlinove vlade, ter se je na sestanku, ki je bil danes popoldne, zavezalo za nujno

Za včeraj popoldne. Ko si je v francoski skupščini začela debata o investituri Pfllimlina, so štiri konvencionalisti francoske organizacije v Alžiriji napovedale splošno stavko. Hkrati s stavko so se začele tudi demonstracije francoskih kolonov. Armada z generali je stoplela na čelo demonstracij. Demonstranti so že zgodaj popoldne zažgali ameriško čitalnico in vdrli v poslopje vladnega guvernerja. Padalski general Massu je sinoči proglasil, da je bil pod njegovim vodstvom ustanovljen vojaško-politični komite, ki je prevzel vso oblast. Sef komiteja general Massu je v Alžiriji od januarja 1957, ko ga je socialistični generalni rezident Robert Lacoste imenoval za odgovornega za

zažgali nekaj dokumentov, ostale pa raztrosili po cesti. Padalski so kasneje blokirali izhode iz stavbe. Kmalu nato so padalski zavzeli tudi alžirsko radijsko postajo, direktorja pa vrgli iz stavbe. Nato so po tej radijski postaji prebrali vesti o ustanovitvi komiteja narodne rešitve, poudarjajoč, da kakaj »vesti iz Pariza«.

Nekako po polnoči je komite objavil poziv generalu De Gaulleu, naj sestavi vlado narodne rešitve v Parizu, češ da je on edini sposoben prevzeti vodstvo vlade narodne rešitve nad vsemi strankami in zagotoviti vreden obstoj francoske Alžirije. Apel je bil brozajno poslan predsedniku republike, predsedniku sveta republike ter voditeljem političnih strank.

General Massu je izjavil, da so se njegovemu komiteju pridružile garnizije v Sahari ter tudi enote okrog petrolejskih polj, prav tako pa tudi štirje muslimanski voditelji, med katerimi je podpredsednik upravnih oblasti komiteja major Mahdi.

General Massu je danes pozval vse državne uslužbence v Alžiriji, naj se takoj vrnejo na delo ter sklical konferenco šefov oddelkov. Prepovedal je stavke, alžirskega nadprefekta pa je pooblastil, da bdi nad izvrševanjem njegovih ukazov. Poveljnik francoskih pomorskih sil v Sredozemlju admiral Aubouneau je danes izrazil solidarnost z alžirskim »komitejem narodne rešitve«. Danes je bil tak komite ustanovljen tudi v Philippevillu. Tudi ta komite je poslal predsedniku francoske republike »brozajko, v kateri ga obvešča, da se prebivalstvo tega mesta popolnoma, solidarnostno z akcijo vojaškega poveljstva v Alžiriji. V Oranu pa so francoski kolonialisti zavzeli radijsko postajo ter pozvali prebivalstvo, naj se postavi na stran »zmage«. Francoski guverner province Oran je namreč davi izjavil, da priznava samo zakonito vlado v Parizu.

SEJA ZAKONODAJNIH ODBOROV ZVEZNE SKUPŠČINE

BEOGRAD, 14. maja. (Tanjug). — Zakonodajna odbora zveznega zbora in zbora proklamirane zvezne ljudske skupščine sta imela danes skupno sejo, na kateri so se dogovorili o delu za izvedbo in poslovanju zvezne ljudske skupščine. Odbora sta sestavila komisijo, ki bo jutri začela izdelovati te izjemne, nakar jih bo predložila zakonodajnim odboroma. Odbora se bosta zopet sestala ob koncu meseca.

To je bila prva delovna seja skupščinskih odborov zvezne ljudske skupščine četrtega sklicanja.

VREME

Stanje 14. maja: Nad srednjo Evropo in Balkanom slabi področje visokega zračnega pritiska. Frontalne motnje se prek Francije polagoma pomikajo nad Alpe. Napoved za četrtek: Pretežno jasno vreme s povečano oblačnostjo v opoldanskih urah. Temperatura ponoči med 9 in 14, v primorju 18, najvišje dneve do 30 stopinj Celzija.

Pierre Pfllimlin

General de Gaulle

vzdrževanje reda v Alžiriji. Od leta 1945 do 1947 je služil v Indokini.

Pri zasedenju poslopja francoske generalne rezidence so demonstranti poslopje demolirali.

Seja zakonodajnih odborov zvezne skupščine

BEOGRAD, 14. maja. (Tanjug). — Zakonodajna odbora zveznega zbora in zbora proklamirane zvezne ljudske skupščine sta imela danes skupno sejo, na kateri so se dogovorili o delu za izvedbo in poslovanju zvezne ljudske skupščine. Odbora sta sestavila komisijo, ki bo jutri začela izdelovati te izjemne, nakar jih bo predložila zakonodajnim odboroma. Odbora se bosta zopet sestala ob koncu meseca.

To je bila prva delovna seja skupščinskih odborov zvezne ljudske skupščine četrtega sklicanja.

VREME

Stanje 14. maja: Nad srednjo Evropo in Balkanom slabi področje visokega zračnega pritiska. Frontalne motnje se prek Francije polagoma pomikajo nad Alpe. Napoved za četrtek: Pretežno jasno vreme s povečano oblačnostjo v opoldanskih urah. Temperatura ponoči med 9 in 14, v primorju 18, najvišje dneve do 30 stopinj Celzija.

Sutjeska - praznik borcev Jugoslavije

Velike priprave na 15. obletnico velike bitke na Sutjeski — Iz Slovenije se bo te proslave udeležilo nad 400 starih partizanskih borcev

Glavni odbor Zveze borcev NOV je sklical včeraj v Ljubljani konferenco, ki so se udeležili člani pripravljalnega odbora za proslavo bitke na Sutjeski in predsedniki oziroma člani okrajnih odborov ZB vseh okrajev republike.

Predsednik pripravljalnega odbora Mitja Ribič je najprej spregovoril o pomenu proslave bojev na Sutjeski v V. sovražni ofenzivi, ki bo letos na Dan borca 4. julija. Ta proslava bo praznik vseh borcev Jugoslavije, saj se jih bo ob tej priložnosti zbralo na Tjentištu okrog 50000.

Slavni boji na Sutjeski v V. sovražni ofenzivi, ali kakor so jih Nemci imenovali »operacija Schwarz«, so trajali mesec dni in pomenijo nedvomno najpomembnejši dogodek v zgodovini NOV. Iz te ofenzive, s katero so imeli Nemci namen popolnoma uničiti glavno operativno grupo in sam Vrhovni štab narodno-osvobodilne vojske ter partizanskih odredov, so najslavnejše partizanske divizije in brigade izšle kot zmagovalke, saj so uspešno razbile vse te ogromne okupatorske

ofenzivne operacije. Prav na velikih rezultatih bojev na Sutjeski smo lahko izbojevali dokončno zmago naše ljudske revolucije, za katero je bila V. ofenziva resnična prelomnica. Za to veliko zmago je bil osnovni temelj prav notranja moralno-politična enotnost naših brigad, vsega obucovanja vredne lastnosti naših borcev — požrtvovalnost, čudovito tovaršstvo, junaštvo in moč, nezlomljiva vera v našo stvar in zaupanje v vojaško in politično vodstvo narodno-osvobodilnega boja na čelu s tovarišem Titom.

To slavno epopejo našega osvobodilnega boja bi pravzaprav morali že davno prej posredovati mlademu rodu, ki bi si jo moral prisvojiti — za zgled in vzor ljubezni do domovine, svobode, vzor tovarištva in požrtvovalnosti. In če tega nismo storili doslej, je treba, zato prav letos ob 15. obletnici bojev na Sutjeski, temeljito seznaniti mladino s temi najpomembnejšimi dogodki iz naše ljudske revolucije. Ne bo dovolj, če bomo samo na predvečer velikega praznika na Sutjeski pripravili proslave in mitinge po Sloveniji. Vse ta čas do proslave je treba izkoristiti za to, da bomo osvežili spomin na vsak posamezni dan V. ofenzive, ki vsak zase pomeni — Sutjesko. V ta namen so v vseh krajih in občinah, po šolah in v organizacijah v načrtu številna predavanja o teh bojih. Predavati bodo lahko številni preživelci bojev na Sutjeski, ki jih je v Sloveniji kar lepo število, zlasti v JLA. Prav tako bo izšla brošura Zvoneta Kržišnička o Sutjeski, glavni odbor Zdrženja rezervnih oficirjev pa je izdal strokovno brošuro »Operacija Schwarz«, ki na strokoven vojaški način tolmači te bitke.

Prav tako naj bi bili vsi občinski prazniki, vsa odkritja spomenikov in plošč padlim borcem, razni partizanski pohodi in taborenja ter športna tekmovanja posvečeni spominu bojev na Sutjeski, kakor je bil tudi nedeljski pohod »Ob žid okupirane Ljubljane« posvečen temu spominu.

Same proslave na Sutjeski, ki bo 4. julija, se bo iz Slovenije udeležilo okrog 400 starih borcev, predvsem preživelci bojev na Sutjeski, slovenski borci, ki so se borili v drugih republikah, nekateri otroci padlih borcev in brigadirji z avtomobilske ceste ter člani partizanskega invalidskega pevskega zbora. Razen teh pa bodo odšli na Sutjesko tudi nekateri člani sindikata in drugih organizacij. Zal je zaradi majhnega prostora na mestu proslave — na Tjentištu — število udeležencev omejeno, sicer bi bila udeležba na tem praznovanju še številnejša.

Skrb za stanovanjske skupnosti

Ljubljana, 14. maja. Predsedništvo glavnega odbora SZDL Slovenije je imelo sejo, na kateri je razpravljalo o nalogah Socialistične zveze pri ustanavljanju stanovanjskih skupnosti. Na tej seji so pripravili tudi priporočilo okrajnim in občinskim odborom SZDL, naj posameznim ustanovljenim stanovanjskim skupnostim posebno skrb, zlasti v industrijskih krajih in večjih mestih.

Predsedništvo je nadalje sklenilo sklicati sejo glavnega odbora SZDL Slovenije ob začetku junija, na kateri bodo razpravljali o delu in nalogah Socialistične zveze na vasi, kakor tudi o njenih nalogah v zvezi z ustanavljanjem stanovanjskih skupnosti.

Razen tega je predsedništvo razpravljalo o predlogu okrajnega odbora SZDL v Trbovljah o razpustitvi tega okraja in je v soglasju s njim sklenilo začeti politične in organizacijske priprave za združitve tega okraja z drugimi okraji.

SKRBI V MAROKU IN TUNISU

TUNIS, 14. maja (Reuter). Tuniška vlada je imela nocoj izredno sejo, na kateri je proučila položaj, ki je nastal po dogodkih v Alžiriji. Na seji je bil tudi načelnik generalnega štaba. Po seji je tuniški zunanji minister poklical ameriškega odpravnika poslov, ter ga prosil, naj vlado v Washingtonu obvesti o vznemirjenosti tuniške vlade zaradi dogodkov v Alžiriji.

Tuniški minister je izjavil novinarjem, da so vojaške enote na meji proti Alžiriji v pripravljenosti. Danes so okrepili tudi policijsko in vojaško varnost po vsej Tuniziji in ponovno postavili barikade, ki so bile postavljene februarja, ko je bila bombardirana vas Sakiet Sidi Jusef. Civilni letalski promet med Tunizijo in Alžirijo je prekinjen.

Tudi maroška vlada je danes prepovedala vsak cestni.

Indijska pot v socializem

Nehru se je v svojem govoru o izgradnji socializma v Indiji dotaknil tudi stališča KP Indije do VII. kongresa KP Jugoslavije

NEW DELHI, 14. maja. Kakor javlja indijska časopisna agencija IIS, je premier Nehru v svojem govoru pred vseindijskim kongresnim komitejem med drugim dejal, da je treba socializem v Indiji prilagoditi indijskim pogojem in načinu mišljenja. Poudaril je, da se je treba izogibati togosti v izgradnji socializma v Indiji. — Kar zadeva združeno obdelovanje zemlje, je poudaril, da ne more uspevati brez privolitve ljudstva. Govoril je tudi o razvoju tehnike in tehnologije v Indiji, ter o postopnem prehodu od agrarne na industrijsko gospodarstvo. Izjavil je, da vse to hitro menja nem prehod od agrarnega naroda. Načrti za razvoj vasi in drugi načrti prav tako prispevajo k postopni spremembi Indije.

Premier Nehru je v svojem govoru omenil tudi stališče indijske KP do VII. kongresa ZKJ in na nesoglasja med Jugoslavijo in vzhodno-evropskimi državami ter LR Kitajsko. »Indijska Komunistična partija«, je pripomnil Nehru, »je najprej poslala pozdravne čestitke nedavnemu kongresu KP Jugoslavije.« Zatem pa, ko je brez dvoma odkrila, da so vjetska in druge vzhodno-evropske partije ne soglašajo s tem, kar se je dogodilo v Jugoslaviji, je poslala drugo sporočilo, v katerem je izrazila

nesoglasje z jugoslovansko partijo. Nehru je to označil kot vmešavanje v notranje zadeve drugih držav s pomočjo komunističnih partij. »Vse kaže, da je prestopek Jugoslavije v tem, da ne gre po popolnoma isti poti z drugimi. Gotovo pa je pravica Jugoslavije, da gre po svoji lastni komunistični poti. To pa ni so odobrili in so jo obsodili. To je skoraj tako, kot če verški poglavar osvojaži in obsodi umik »s prave poti«, je dejal Nehru.

»Lahko je več poti, ki vodijo

v socializem« — je poudaril Nehru. »To stališče je popolnoma v skladu z indijskimi filozofskimi pogledi. Mi ga lahko sprejememo, toda ni tako lahko v drugih državah, ker so oni bolj togi v svojih religioznih in gospodarskih verovanjih.«

Nehru je dodal, da je socializem, kakor ga poznamo, v glavnem evropski. »Če bi želeli, da bi socializem uspel v Indiji — in jaz upam, da bo uspel — ne bo čista kopija evropskega socializma, temveč se bo moral prilagoditi indijskemu mišljenju.«

Nehru je zatem omenil, da je prišlo v zadnjih dveh letih v komunističnih državah do mnogih sprememb. Včasih so to imenovali liberalizacijo, potem demokratizacijo, včasih pa »naj cvete sto cvetov in naj sto mišljenj tekmuje«. »Pozneje pa je nastopilo obratno gibanje — je dejal Nehru — in vsi cvetovi so se, kot kaže, spremenili v plevel, ki ga je treba izruvati.«

General Massu

Reakcija je aktivna demonstranta proti vladi

NEKASEN POLOŽAJ V LIBANONU

Sami Solh ni odstopil

Barikade na ulicah Bejruta — Libanon dobi ameriško pomoč
Hude obtožbe proti ZAR

BEJRUT, 14. maja (AFP). Predsednik libanonske vlade Sami Solh je danes izjavil, da nima namena odstopiti in da je odločen ostati na oblasti. S tem so demotivirani prejšnja poročila, da je vlada Sami Solha odstopila. Vlada je imela danes sejo, vendar se niso izvedle nobene podrobnosti o vsebini tega sestanka.

Hkrati v Libanonu skušajo najti kompromisno rešitev za sedanjo krizo, vendar pozitivnih rezultatov v tej smeri še ni videti. Opozicija je odklonila zamisel, da bi novo libanonsko vlado sestavil general Fuad Schab, vrhovni poveljnik libanonske vojske ali katere koli druge osebnosti, dokler bo Camille Chamoun na položaju predsednika republike.

Pristaši drugega voditelja Jugnblata, o katerem so poročali že v zvezi z nedavnimi incidenti v Sufu, so zasedli žandarmerijsko postajo v Sofaru in tudi več vasi na tem področju. Dosedanji kmetijski minister Emir Arslan, voditelj dru. frakcije Druzov, je izjavil, da bo odšel v gore v boj proti svojim političnim nasprotnikom.

Poročajo, da so v južnem Libanonu ujeli dve oboroženi skupini palestinskih Arabcev. Kapitulni čolni libanonske mornarice pa zasledujejo ladje, ki so jih v bližini libanonske obale zasledila libanonska izvidniška letala.

Včeraj dopoldne so se v zahodnem delu Bejruta ponovno spopadle varnostne čete in demonstranti. O. tej priložnosti je padel žandarmerijski kapetan Suhub. Davi bi bil požar skoraj uničil športni stadion, ki so ga lani zgradili za ceno 15 milijonov libanonskih funtov. Varnostni odredi so popolnoma evakuirali Tripoli in ga imajo sedaj samo še obkoljenega.

V Bejrutu so se spopadli pristasi opozicije in libanonske sirske narodne stranke, ki je proti združitvi z ZAR. Poročajo, da je bilo 15 ljudi hudo r. njenih. Varnostni odredi so intervenirali tudi proti oboroženim skupinam, ki so hotele zasesti letno rezidenco predsednika republike. Libanonska policija ima med drugim nalog za aretacijo bivšega predsednika vlade Salama ter za bivša ministra Jasija Osejinja in Kurameja.

Ponoči je bilo v Bejrutu razmeroma mirno. Iz posameznih delov mesta so se slišale eksplozije, vendar pa večjih spopadov ni bilo. V zahodnih delih mesta, ki so v rokah demonstrantov, gradijo barikade in koplejo rove. Demonstranti so tudi napadli dva tanka, pri čemer je padel nek oficir in več vojakov. V Tripoliju so se ponovno spopadle varnostne sile in demonstranti. Demonstranti so zavzeli žandarmerijsko postajo v Zebhelu in ujeli 11 orožnikov. Na

Francija laže intervenirale. Siski tisk je tudi mnenja, da skušajo Libanonci s tem diskreditirati ZAR. List »Barada« piše, da je ZAR pripravljena na vse žrtve, da bi zaščitila neodvisnost Libanona, da pa bi vsako tuj. intervencijo v Libanonu razumela kot nevarnost za svojo lastno varnost.

Predstavniki britanskega zunanjega ministrstva je na tiskovni konferenci izjavil, da obstajajo resne obtožbe o tem, da se ZAR. vmešava v libanonske notranje zadeve. Predstavniki je izrazil obžalovanje zaradi »poskusov iz tujine, da bi zvržili libanonsko vlado, vendar pa dodal, da libanonska vlada od Britanije ni zahtevala pomoči in da Britanija nima nobenih posebnih obveznosti pomagati Libanu.

Eisenhower noče komentirati

Ameriška vlada proučuje dogodke v Alžiru in Libanonu — Predsednikovo mnenje o demonstracijah proti Nixonu

Washington, 14. maja. (Reuter — AP). Predsednik ZDA Eisenhower je danes popoldne izjavil, da je položaj v Libanonu in Alžiriji zelo delikaten in ga ne bi želel komentirati. Dodal je, da bi položaj lahko postal zelo težak, če se bo nadaljeval tako, kot se je začelo. Eisenhower je izjavil, da ameriška vlada pazljivo spremlja ta položaj in to je vse, kar bi v tem trenutku želel povedati. Razložil je, da bi bilo v tem trenutku, ko so se čustva v svetu tako vzvalovila, vsako njegovo komentiranje neprimerno.

To izjavo je dal Eisenhower na redni tiskovni konferenci. Največje število vprašanj so postavili Eisenhowerju v zvezi z Nixonovim obiskom v latinsko-ameriških državah in demonstracijah, ki so se začele med njegovim obiskom. Eisenhower je dejal, da ni samo edini povod za te demonstracije, temveč da gre za cel kompleks razlogov. V prvi vrsti so v latinsko-ameriških državah nezadovoljnost z gospodarskim položajem. Eisenhower je omenil vprašanje urugvajске industrije, kateri primanjkuje tovarne za pakiranje proizvodov, zatem težave v bolivijski industriji kositrin in dejstvo, da je v Peruju nezadovoljstvo zaradi nizkih cen surov. Kar jih ta država izvažala. Kar zadeva Venezuelo, je predsednik ZDA omenil, da so krožili glasovi o omejitvah ameriškega izvoza petroleja, za kar je Eisenhower dejal, da so nekotni. S tem v zvezi je ponovno dejal,

da so vladni program o gospodarski pomoči in razvoju trgovine življenjskega interesa za varnost države. Eisenhower ne vidi razlogov, da bi Nixon prekinit svoj turnej po državah Latinske Amerike, ker je prav zato šel na to pot, da bi se spoznal s položajem in bi se

razgovarjal o gospodarskih problemih.

Predsednik ZDA je zatem izjavil, da bo kmalu odgovoril na zadnje pismo premiera Hruščeva, v katerem Sovjetska zveza sprejema tehnične razgovore o nadzoru jedrskih poskusov. Dodal je, da se vlada sedaj še posvetuje z zavezniki ZDA o tem odgovoru. Priznava, da bo pri tej izmenjavi pogledov zelo hitro dosežena neka vrsta soglasnosti, da bodo lahko čimprej poslali odgovor premieru Hruščevu.

Ko je govoril o notranjih problemih, je Eisenhower dejal, da

bodo junija izdali odločitev o zmanjšanju davkov, kar bo predstavljalo ukrep v borbi proti recesiji. Ni pa hotel sporočiti o kakršnih koli podrobnostih v zvezi z ukrepi, ki jih bo vlada sprejela na tem področju.

Lange je zadovoljen

Oslo, 14. maja. (Reuter.) — Norveški zunanji minister Halvard Lange je izrazil danes zadovoljstvo v zvezi z demantijem češkoslovaške in poljske vlade, da bi bila na njunih ozemljih raketa oporišča.

Nixon pod ognjem

Ameriškega podpredsednika so hudo napadli tudi v Venezueli — Washington je poslal padalce v oporišča blizu Venezuele — Reakcija

Karakas, 14. maja. (AFP.) Ze prvi dan bivanja ameriškega podpredsednika Nixona v Venezueli so izbruhnile hude protiameriške demonstracije, v katerih so demonstranti napadli avtomobil, v katerem se je vozil Nixon. Več kot 5000 demonstrantov Venezuele je onemogočilo, da bi položil venec na grob ustanovitelja Venezuele Simona Bolivarja. Do neredov je prišlo tudi pred poslopjem ameriškega veleposlaništva. Policija je podvzela izredne ukrepe.

Ameriška armada je v zvezi s tem poslala 1000 padalcev in precejšnje število mornarjev v postojanke na Karibskem morju. Vojaške enote so poslali, da bi v primeru potrebe pomagale venezuelskim oblastem vzdrževati red. V Washingtonu so se odločili, da bodo poslali okrepitev na področje Karibskega morja po demonstracijah, med katerimi so demonstranti napadli Nixonov avtomobil s kamenjem in železnimi palicami.

Nixonov obisk v Venezueli je bil zadnji v njegovi turneji po Južni Ameriki, kjer je obiskal osem držav. Padalce so poslali v letalsko oporišče Remij na Portorico, mornarje pa v pomorsko oporišče Quantamano na Kubi. S teh oporišč bi jih lahko z letali prepeljali v Venezuelo v dveh ali treh urah.

Na odločitev ameriške vlade o pošiljanju čet so v Washingtonu predstavniki raznih strank različno reagirali. Medtem, ko sta demokratska senatorja Kefauver in Jackson, člana senatskega odbora za oborožene sile, izjavila, da je odločitev ameriške vlade »posrečena«, je starejši republikanski predstavnik v istem

odboru, senator Bridges, izjavil, da če »vlade Latinske Amerike ne morejo zaščititi podpredsednika, preostane samo še to, da se pošlje ameriške čete, da bi vzdrževale pri vzdrževanju reda.«

Predsednik senatskega odbora Richard Russell je izjavil, da dokazujejo dogodki v Venezueli neuspeh sedanje ameriške pomoči tujini. »Menim, da bo zunanji minister Dulles dogodke sedaj izkoristil in zahteval povečanje pomoči, v upanju, da bomo tako dobili prijatelje, ki bodo spoštovali našo zastavo in naše državljane,« je izjavil Russell.

Pariz, 14. maja (Reuter). — Francoski socialisti so se nočjo odločili, da bodo sodelovali v vladi Pierra Pflimlina. Odločitev so z veliko večino sprejeli na izredni seji vodstva stranke. V obveščenih krogih se je zvedelo, da bodo v Pflimlinovo vlado stopili trije vidni socialisti: Guy Mollet, Robert Lacoste in Jules Moch. Po informacijah iz istih krogov bo Guy Mollet minister brez listnice, Jules Moch bo minister za notranje zadeve, Lacoste pa bo ostal generalni rezident v Alžiru.

Zvedelo se je tudi, da se Pflimlin sedaj pogaja tudi z voditeljem stranke neodvisnih in kmetov Antoinom Pinayem, da bi sodeloval v njegovi vladi. Pet ljudi je bilo ranjenih, ko je policija nočjo razgnala demonstrante, ki so napadli skupino bivših borcev, ko so

polagali vence na Slavolok kmaže. Demonstranti so vpili: »De Gaulle na oblast!« in deklirali letake z istim geslom.

Nocoj je več kot 1.500 policajev patroliralo po ulicah Pariza in skrbelo za izvajanje vladne prepovedi vseh zborovanj. Predstavniki francoskega veleposlaništva v Londonu je izjavil, da je general Massu priznal poveljnika francoske armade v Alžiriji za predstavnika francoske vlade v Alžiru. Predstavniki je dodal, da je general Massu pristal na to, da bo izvrševal ukaze katerega koli političnega predstavnika, ki bi ga imenovala vlada v Parizu.

Nocoj so demonstranti vdrl v poslopje policijske prefekture v Oranu in zahtevali ostavko nadprefekta Lamberta. Demonstranti so poslepje v nekaj minutah zavzeli. Odbor za javno varnost v Oranu je sporočil, da je nadprefekt Lambert, ki je opolnomočen izraziti svojo privrženost pariški vladi, sedaj v hišnem zaporu.

Alžir, 14. maja (Reuter). — General Massu je danes na tiskovni konferenci izjavil, da komite narodne rešitve, ki ga vodi, ne »more v ničemer sam odločiti, ker je vrhovni poveljnik francoskih oboroženih sil v Alžiriji general Salan. Ki mora vse predhodno odobriti.« Massu je nadalje rekel, da general Salan odgovarja za vzdrževanje reda v Alžiriji, da pa je komite za narodno rešitev odgovoren za vzdrževanje stikov s civilnim prebivalstvom. General Massu je poudaril, da je ohranitev reda v Alžiriji glavni razlog za njegov pristop k komiteju, in da je sedaj ta cilj dosežen. Massu je še enkrat potrdil, da je vsa oblast v Alžiriji v rokah generala Salana, ker je on »poosebljena vlada.« Če se komite na to ne bo oziral, bo razpuščen,« je dodal Massu. Na vprašanje, kaj se bo zgodilo, če v Parizu ne bo ustanovljena »vlada narodne rešitve«, je Massu odgovoril: »Storil bom pač vse, kar morem, da bi se izognili prelivanju krvi.«

Analiza grških volitev

Grški tisk je mnenja, da bo morala vlada upoštevati pomik na levo in posvečati več pozornosti socialnim problemom

ATENE, 14. maja. (Tanjug.) Mnoge znane grške politične osebnosti, ki so bile doslej že večkrat izvoljene v skupščino, na teh volitvah niso dobile zaupanja volivcev. Tako ni bil izvoljen še populistične stranke Ca. -is, voditelj stranke EPEK Papapolis, nato ministri iz prejšnje Karamanlisove vlade Helms in Tiveos in mnogi drugi. Zaradi tega so mnoge stranke izgubile večji del sedeev v skupščini. Demokratska str. -ka je padla od 20 na 2 poslance, stranka EPEK s 15 na enega, kar praktično pomeni, da bodo izgubili vsak pomen v novi grški skupščini. Največji udarec je doživela liberalna stranka ter koalicijska strank centra.

Grško ministrstvo za notranje zadeve je objavilo popravek k prvotno javljenim volilnim rezultatom, po katerih je radikalna unija izgubila en mandat na račun liberalne stranke. Sedaj posamezne stranke razpolagajo z naslednjim številom mandatov: radikalna unija 172, združena demokratska levica (EDA) 78, liberalci 37, koalicijska malih strank centra devet in populistična unija 4 mandate.

Ko atenski tisk komentira nedeljske volitve, piše, da morajo stranke povečati nauk in izkušnje za svoje prihodnje delovanje, ker rezultati v mnogih primerih niso opravile pričakovanj strankinih vodstev. Tisk radikal-

stranki in njeni volilni aktivnosti pišejo sedaj tudi tisti listi, ki so podpirali to stranko na volitvah. Tako piše list »Elefterias«, da je zaradi nezadovoljstva z rezultati volitev vodstvo te stranke razdvojeno in da večina poslancev zahteva odstranitev Venizelosa in Papandreua z vodilnih funkcij.

Izseljevanje iz Evrope

Zeneva, 14. maja. (AP.) Medvladni odbor za evropsko izseljevanje je sinoči sporočil, da se bo letos izselilo iz Evrope v prekomorske države 126.660 ljudi, kar je za 68.080 manj, kot je bilo v načrtu. Do zmanjšanja števila je prišlo na zahtevo držav, v katere se Evropejci izseljujejo, in sicer zaradi slabšega gospodarskega položaja. S pomočjo odbora za evropsko izseljevanje se je od leta 1952 iz Evrope izselilo skoraj milijon ljudi, največ pa v Severno in Južno Ameriko, ter Avstralijo in Izrael.

Alžirski puč

»Francija je na robu državljanske vojne in nujno je, da v nekaj urah dobi trdno zakonito vlado.« je izjavil novi francoski premier Pflimlin v skupščini, preden mu je le-ta izglasovala zaupnico. Ta izjava je vsebovala vso tragičnost položaja, v katerem se je znašla četrta francoska republika v noči od torka na sredo.

Desničarska izsiljevanja so že dolgo hromila francosko politiko in gnala Francijo v prepad, toda vse doslej so francoski državniški popuščali pred temi izsiljevanji, kar je samo še dvignilo samozavest in brezobzirnost skrajne desnice. Šele ko je le-ta nastavila revolucijo sence republike, so se francoski politiki prebudili. Toda prebudili so se na robu prepada, v položaju, v katerem so možnosti za rešitev ali pogubo precej izravnanе.

Potek dramatične debate o investituri v francoski skupščini, množične protifašistične demonstracije komunističnih, socialističnih in katoliških sindikatov po vsej Franciji, prvi odločilni ukrepi nove Pflimlinove vlade proti organizatorjem alžirskih puča, ki so iz Pariza vodili generalno kozo, vse to kaže, da ima Francija še dovolj sile, da se reši iz sedanjega položaja. Toda človek se ob vseh teh dogodkih nehoti vpraša: mar je bilo treba priti na rob prepada, mar je bilo treba dovoliti skrajni desnici, da je na tak način ogrozila obstoj republike?

Vsa dosedanja francoska politika je slonela na kompromisih z desnico in alžirskimi komunističnimi krogli. Med vsem francoskimi politiki se ni našel človek, ki bi gradil politiko na realni analizi položaja, kakor da se nihče ne bi upal pogledati v oči resnici, ki so jo vendarle vsi videli pred seboj.

Brez dvoma odpadle levji delež krivde za sedanji tragični položaj na francosko socialistično stranko. Ne samo zato, ker bi bila kot socialistična stranka najbolj poklicana, da v naprednem smislu razvojnega alžirski vozel, temveč predvsem zato, ker je Mollet postavil temelje politiki, ki je Francijo danes pripeljala na rob državljanske vojne. Bil je gluha za vsa opozorila svojih strankarskih somišljenikov, ki so stvarno presojali položaj in kazali kako bi morala socialistična stranka pristopiti k reševanju alžirskega problema. Medtem ko so bili ti odstranjeni iz stranke, je imel Mollet vedno odprta ušesa za zahteve desničarskih krogov, njegov generalni rezident v Alžiriji Lacoste pa je postal pravi zaščitnik kolonialistov.

Popuščanje izsiljevalcu je bilo vedno znak slabosti, pa naj si je bil to politični izsiljevalec ali pa navaden zločinec. Toda kaže, da se niti Mollet niti drugi francoski politiki niso tega zavedali, če pa so se, ni nihče hotel prevzeti nase odgovornosti za odločen obrat. Z njimi. Svecarski list »Die Tat« daje drastično prispodobno, ko pravi, da so odgovorni francoski politiki gledali samo na to, kako bi »črna-ga Petra« odrinili svojemu bližnjemu, dok - se ta ni znašel v rokah Pflimlina.

Pflimlin je prevzel težko odgovornost in tudi odločno izjavil, toda vprašanje je, če v sedanjem položaju uspel ugasiiti požar, ki so ga netili njegovi predhodniki.

A. S.

Panditji Nehru

»Panditji, ne zapusti nas sirote!« je vzkliknil glas v dvorani, kjer so se v predmonsunski vročini v Delhiju zbrali kongresni voditelji. Panditji, kot imenujejo v znak ljubezni Jawaharlala Nehruja, je bil pravkar resno razglasil: »Čutim, da potabujemo nekaj časa, ko bom prost vsakdanjih skrbi predsednika vlade.«

Reakcija njegovih poslušalcev, ko so razumeli, da se hoče Nehru umakniti iz javnega življenja, je razumljiva. Odkar se leta 1947 Indija osamosvojila, je Nehru postal več kot navaden državnik. Postal je glavni govornik Indije, predstavnik njenih želja in ciljev, pa tudi močan operativni; po ljubezni, katere je deležen in po vlogi, ki jo igra v indijski zunanji in notranji politiki, je Nehru postal skoraj sinonim za prebujajočega se azijskega velikanca Indijo. Nihče v Indiji ne skriva, da Nehru nima pravega namestnika. Kje bi pa tudi dobili človeka, ki bi zaradi svoje »oporečne preteklosti in predanosti užival takšen ugled in ki bi tako malo varčeval s svojimi močmi. Nehru je sedaj, pri svojih 68 letih, državniški predsednik, zunanji

ali obsejnejša poplava. Toda gospodarske skrbi so nemara še najmanj nadležne za Nehruja. Predobro državnik je in preveč razgledan človek, da bi pričakoval ureditve gospodarstva v kratkih desetih letih.

Pravijo, da mu je afera okoli finančnega ministra Krišnamacharija prizadelo odločen udarec pri občutku, ki ga je že dolgo spremljal občutku, da so načrti, ki so tako skrbno pripravljeni, pri izvajanju v rokah ljudi, ki niso tako predani in nesebični, kot bi Panditji pričakovali. Poneverba zaradi karate je ministru odstopil, je bila samo nekakšen dokaz, da kongresna stranka nima ljudi, na katere bi se bilo zaneseti, da jo vedno bolj razkrajajo sredobesne sile, razlike v veri, kasti, prepričanju, nazorih, ki so bile nekoč, pred leti, podrejene in nevidne zaradi boja proti britanski vladavini. Pri vrsti državnih ukrepov je osrednja lada, ki je bila pod Nehrujevim vodstvom enotna, naletela na opozicijo voditeljev kongresne stranke v posameznih državah. Za to je še najbolj primeren spor zaradi držav-

nega jezika — kongresni voditelji prebivalcev, ki ne govorijo hindu, ampak enega izmed dvanajstih drugih glavnih jezikov, so prav tako vneto proti uvajanju hindu jezika, kot predstavnik opozicijskih strank.

Zaman je Nehru lani japonsko ozemlje začel varčevalno kampanjo s tem, da si je kupil moped in začel hoditi peš, ter se predsedil iz svoje palače v vilo na vrtu. Osebnih primer ni zalegal. Manjši kongresniki so se mu naskrivaj smejali in živeli naprej po starem.

Skratka, Nehruja je začela mučiti vedno večja slabost kongresa, ki se začena poznati tudi pri političnem življenju. Lani je bila kongresna stranka prvič resneje poražena in sicer v Kerala, kjer je sedaj na vladi komunistična stranka. Izmed 31 dopolnilnih volitev od lani jih je kongresna stranka petnajst izgubila. Za leto 1962 opozovalci resno napovedujejo zmago opozicijskih strank v državah Andhra Pradesh in v zahodni Bengaliji.

Pri vsem tem Nehruja še najbolj skrbi to, da kongresna

stranka vedno bolj stari. V njenih vrstah so še vedno najbolj aktivni izkušeni kongresniki izza upora proti Britancem, mladih pa ni. Nehrujev naslednik, so dedč po vplivu, ki ga imajo posamezni vidnejši predstavniki kongresne stranke, je notranji minister Balab Pant — ki je star 70 let. Ljudje izpod petdesetih let na vidnejših položajih so izredno redki. Indija pa dobiva vsako leto na deset tisoče intelektualcev, ki jih daje njene prvovrstne univerze. Ti ljudje ne vidijo kariere v kongresni stranki, in nič čudnega ni, če so nezadovoljni in če se priključujejo najrazličnejšim opozicijskim strankam.

Vse to Nehru ve in se čuti osebno prizadetega in poklicanega, da to popravi — morda prav zato, ker se mu zdi, da so vsi očiti neupravičeni, ali bolje, ker je tudi sam proti vsem tem nepravilnostim. Zato se je hotel za nekaj časa osvoboditi dolžnosti v državni upravi. Tako l. pred letom dni burmanski premier U Nu, se je tudi Nehru hotel posvetiti kongresni stranki in njenim notranjim težavam,

IZ PREDLOGA 5-LETNEGA PLANA ZA RAZVOJ POMORSKEGA PROMETA V KOPRSKEM OKRAJU

Z velikimi koraki naprej

Sestavljanje 5-letnega perspektivnega plana Koprškega okraja je že tako napredovalo, da so posamezni sveti okrajnega ljudskega odbora lahko že začeli obravnavati osnutke planov za razvoj posameznih panog.

Danes naj seznanimo bralce s tistimi postavkami iz predloga plana prometa, ki zadevajo pomorski promet in luško dejavnost.

To zasluži, saj sta pomorski promet in luška dejavnost v predlogu plana spričo svojega pomena tako po obsegu kot udeležbi v planiranih in-

vesticijah na prvem mestu: leta 1961 bo pomorski promet na vsem prometu v okraju udeležben s 65,1%, od planiranih investicij v znesku 18 milijard 431 milijonov din pa bo odpadlo na nabavo novih ladij, gradnjo operativne obale nove tovarne luke v Kopru, opremo luke s stroji, gradnjo skladišč in popravila pomolov ter obale kar 16 milijard 171 milijonov dinarjev.

Pri tem ne gre za predlog plana v klasičnem pomenu te besede, za predlog, nad izvajanjem katerega bi stal še velik vprašaj. Gre za dela, ki so se že začela in se še financirajo iz zveznih, republiških in okrajnih sredstev (v obliki posojil) in iz lastnih sredstev pomorskih ali sorodnih podjetij, ki že obstojajo oziroma se bodo ustanovila. Tu mislimo na ladje, ki so jih

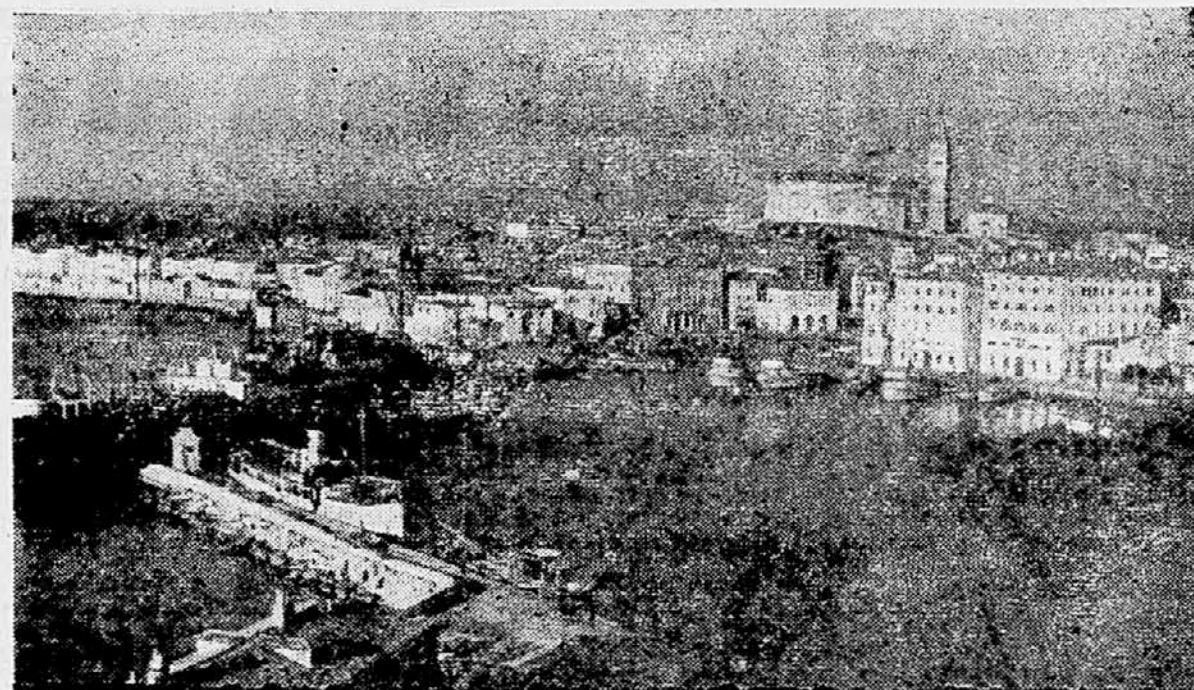
po naročilu znane »Splošne plobove« iz Pirana že začeli graditi v ladjedelnicah; na operativno obalo nove koprške luke, katere prvih 135 m bo dograjen letos; na luško mehanizacijo, ki bo, že naročena in plačana, v kratkem začela prihajati v Koper; na popravilna dela obstoječih obal, ki so v teku oziroma gredo že h kraju (v Kopru n. pr. in Izoli); na novo podjetje »Pristanišče-Koper«, ki je že začelo organizacijsko urejati vsa vprašanja v svoji pristojnosti; na snujeno se novo podjetje »Obalna plova-Koper« itd. Skratka: od predloga tega 5-letnega plana (1966—1971), od katerega že teče drugo leto, se že uresničujejo trdni začetki, ki bodo do izpolnitve v 1961. letu dali naši republiki Sloveniji s končno svobodnim morjem soliden značaj pomorske dežele z vsemi za tako deželo značilnimi dejavnostmi ob morju.

Za samo tovarno luko v Kopru je določenih 877 milijonov din in to v treh etapah. Gradnja prve etape — 135 m — se konča letos, druge (zopet 130

m) prihodnje leto in tretje (135 m) leta 1960. Tu so vključena tudi potrebna komunalna dela: v načrtih so predvidene vse odprtine za napeljavno vodovoda in vgrajenih hidrantov ter električnih vodov in za postavitev težkih žerjavov na posebnem tiru. Upoštevana je nadalje možnost kasnejše položitve 3 železniških tirov. Do 1961. leta bo namreč treba končati vsaj vsa popravilna dela za gradnjo železniške proge Koper—Hrpolje, brez katere bi sicer, glede na predvideni obseg tovarnega prometa na dolge proge v novi koprski luki (300.000 ton v 1961. letu) prišlo v tej luki do resnih težav.

S tu omejenimi investicijami se bo vrednost družbenega proizvoda v pomorskem prometu povečala v 1961. letu na skoraj 2,5 milijardi din (za 133% glede na leto 1956), s povečano in razširjeno dejavnostjo pa bo dobilo delo nadaljnjih 900 ljudi. To pomeni, da se bo število v pomorskem prometu zaposlenih delovnih ljudi do 1961. leta povečalo za 270%.

F. M.

Pirana. — V stavbi na skrajni desni je sedež »Splošne plobove«, ki ji gre zlevja delež pomorskega prometa v koprskem okraju. — (Foto: Frenk)

Po Jugoslaviji...

CENTER ZA PRAKTIČNO MATEMATIKO

Na prirodoslovno-matematični fakulteti v Beogradu bodo odprli center za praktično matematiko. Ta ustanova bo predvsem praktično koristila gimnazijcem in učencem osemletk. Center bo vodil znani matematični strokovnjak beograjske univerze Konstantin Orlov. Center bo imel razne računske stroje, na katerih se bodo učenci lahko učili raznih matematičnih nalog in problemov.

BOGATO ARHEOLOŠKO NARAJALIŠČE V BLIZINI NISA

Na njivah pri Brzem brodu blizu Nisa, kjer so nekdo že odkrili ostanke velikih rimskih gradbenih, so odkopali velik peristil, dolg 80 in širok 30 m z mozaikom, širokim 4 m in veliko fontano v sredini ter z marmornatimi kipi v naravnih velikostih. V tem nekdanjem rimskem vrtu so odkopali še kip Diane, boginje lova in še nekatere druge kipe, ki predstavljajo ne le arheološko, temveč tudi veliko umetniško vrednost.

PREDAVATELJI IN UČITELJI V VALPOVEM BODO OBISKALI GRADIŠČANSKE HRVATE

Učitelji in predavatelji v občini Valpovo se pripravljajo na obisk Gradiščanskih Hrvatov v Avstriji. Učitelji bodo ostali tam 20 dni, seznanili pa se bodo z življenjem hrvatske manjšine v Avstriji. Gradiščanske Hrvate bodo obiskali po končanem šolskem letu.

40 MILIJONOV ZA UNIČENJE MISI

Škoda, ki jo povzročajo v skladiščih osijskega okraja miši, pšenični molji in drugi škodljivci, znaša letno okoli 200 milijonov din.

TI škodljivci pojedo in uničijo letno 2570 ton blaga. V osijskem okraju hranijo kmetijske pridelke v skladiščih, a tudi v 26 silosih ter v 216 koših za koruzo. Ko bodo zgradili še 80 skladišč za 4900 vagonov pridelkov, bo letna škoda, ki jo v skladiščih povzročajo miši in pšenični molji, presegla 200 milijonov dinarjev.

Okrajni ljudski odbor je izdal nalog, po katerem je dolžna vsaka organizacija svoja skladišča zaščititi pred temi škodljivci. Seveda pa bo treba za to »vojno« proti mišim porabiti okoli 40 milijonov dinarjev.

OGLAS

- SLOVENSKEM
- POROČEVALCU
- GOTOV
- USPEHI

Novi proizvodi »TIK«

Od šivalnih do injekcijskih igel za zdravstveno službo — Novi proizvodi za široko potrošnjo

Tovarna igel v Kobaridu je bila prva tovarna tovarna ustanovljena v naši državi in je še vedno največje podjetje proizvajalce igel in drugih kovinskih predmetov, ki služijo potrebam industrije, obrti in široke potrošnje. Kolektiv je še razmeroma mlad, saj ima za seboj komaj pet let. Med približno 100 zaposlenimi je večinoma sama mladina, med njimi tudi 45 mladih žena in deklet. Tudi povprečna starost 17-letnega novega delavkega sveta, ki so ga pred nedavnimi izvolili, znaša le dobrih 31 let.

Ta prizadevni in delovni kolektiv iz leta v leto napreduje in osvaja nove proizvode ter tako razširja izbiro svojih izdelkov. Če upoštevamo, da so pričeli obratovati s skromnimi sredstvi, v zasluženih prostorih nekdanjih italijanskih vojašnic in da so njihovi izdelki danes razširjeni že po vsej naši državi, in to ne samo navadne igle za ročno šivanje, temveč tudi zahtevne strojne igle za šivanje stroje, kakor tudi raznovrstne čevljarjske šile, ki smo jih morali prej uvažati, je to nedvomno velik uspeh mladega

kolektiva. Potrošnikom so ustregli tudi izdelavo raznih igel pletnik. Razen tega izdelujejo še za tekstilno industrijo raznovrstne glavničke po naročilu, tekstilne igle, trgane žebličke in podobno.

Sedaj imajo v postopku izdelavo razpenjalce za tkalne stroje, ki smo jih doslej v glavnem tudi uvažali. Mimo tega izdelovali tudi strojna čevljarjska šila in montažne kovinske profile, ki bodo omogočili praktično in hitro ureditev skladiščnih polic, delovnih miz itd. V bodočem programu pa imajo tudi proizvodnjo zelo zahtevnih injekcijskih igel za potrebe naših bolnišnic ter splošnih in zobnih ambulant.

Napredek tovarne se vidno kaže tudi v ustvarjenem bruto proizvodu. Leta 1955 so ustvarili na primer 64,8 milijonov bruto proizvoda, lani že 77,7 milijonov, letos pa njihov proizvodni plan določa 85 milijonov din. V primeru z letom 1956 pa so lani povečali proizvodnjo kar za 44,5% in to v glavnem z istimi osnovnimi sredstvi, razen nove stiskalnice, ki so jo lani nabavili. Delovno silo pa so povečali le za 7 novih moči. K uspehom jim je pripomogla le dobra organizacija dela in dobro tehnično vodstvo, zavestna disciplina in pa uvedba norm na skoraj vsa delovna mesta.

-Jp.

Djuro Djaković izdeluje kamionske priklole

Podjetje Djuro Djaković je nedavno začelo izdelovati nov proizvod — kamionske priklole. Doslej so v tej tovarni izdelali nad 50 prikolic, računajo pa, da jih bodo v letošnjem letu napravili še 200. Od tega jih bodo 100 izdelali za tovarno v Priboju, 100 pa za Tovarno avtomobilov v Mariboru.

Pri poliranju ušese strojnih igel

PISMO UREDNIŠTVU

Bolan otrok čakal 6 ur

8. maja je rešilni avto S-2919 iz Jesenic ob 7. uri odpeljal 9-mesečnega otroka Emiso Čelebić in njeno mater Džulso v pediatrično kliniko v Ljubljano. Tjaka je avto prispel ob 8.25 uri. Šele ob 12.40 uri je otrok dobil napotnico za sprejem v dežji dom Zrinjskega 12. Tukaj je otrok čakal za sprejem do 14.25 ure. Torej polnih 6 ur. Ves ta čas je bil otrok brez hrane, rešilni avto pa je s čakanjem izgubil 6 ur dragocene časa.

Kje je vzrok, za tako papirnato poslovanje z bolnim otrokom?

Upravnik Rešilne postaje Jesenice

V Maksimiru sta dva meščana razpravljala, kako je opica v zoološkem vrtu ugriznila državljana P. P., ki jo je držal. — To ni nič, je dejal prvi svojemu sosedu iz Nove vasi. Pri nas v Medvedgradski ulici je ugriznil hišni lastnik svoje-je podnajemnika, ki se sedaj zdravi zaradi zastrupitve, medtem ko se ni našemu tovarišu, ki ga je ugriznila opica, ničesar tako hudega pripetilo, kajti rana se mu že zarašča in ne bo hujskih posledic.

Slovenec, ki živi v Zagrebu, je prišel h kiosku za prodajo dnevnikov in je zahteval neki slovenski list. Prodajalec se je opravičeval, da so vsi izvidi razprodani. Kupec pa se s tem ni zadovoljil in ni hotel zabavljati. Tedaj mu je prodajalec diskretno povedal: »Veste, glavni distributer je Slovenec in mi mu pravimo, da je treba več listov, vendar pa noče poslušati. Predlagali bomo upravniemu odboru, naj se na to mesto postavi Srb ali Črnogorec, pa bo tedaj prav gotovo bolje.«

Ko sem to pisal, se je živo srebro povzpelo na termometeru na 33 stopinj Celzija. Jasno, da je treba spričo te vročine končati pismo čimprej, ker je sonce že visoko.

Bil.

Zagrebsko pismo

To pismo pišem v pravi avgustovski vročini, v polnem poletnem razpoloženju, kajti termometer na oknu kaže 30 stopinj Celzija v senci, jaz pa se dvojno potim od vročine in zaradi tega, ker bom moral, ko bom spisal to pismo, shraniti v klet tona premoga, ki se je zamudila, ker sem jo naročil pred dvema tednoma, ko smo še zmrzovali v stanovanju, nolihi zimske suknje in debelo zimsko perilo...

Kaj naj storim, ko ni več spomlad, ko smo prešli iz zime naravnost v vroče poletje? Moj sosedi pravi, da je to še od tedaj, ko so kopali Panamski prekop, njegove meditacije o geografskih in klimatskih pogojih n. p. pobija naša hišnica, ki pravi, da je to zaradi tega, ker po svetu spuščajo atomske zrna...

zgodovinskih cementnih tleh, ker lahko to stori na Trgu republike ali pa pred gledališčem, seveda s tveganjem, da ji ostane v asfaltu čevlček s konicasto peto.

Ko sem že prišel do gledaliških ustvarjanj, naj povem še najnovejšo zagrebsko senzacijo: Dela ameriškega dramskega pisatelja Williama Tennesseeja uprizorjajo prej v Zagrebi, moralno odstaviti iz repertoarja Komornega odra Hrvatskega narodnega gledališča, kajti veliki pisatelj ima tudi dobrega zastopnika, ki je izvolil, kaj se dogaja, in je prepovedal predstave, kajti naši so pozabili na malenkost — na odobritev za uprizorjanje teh dram. Vseeno pa so vendarle dosegli nekaj, Zagrebčani so prej videli »Portrait Madone« in »Nenavadno roman« neujorjskega pisatelja in tako so naši prekosili Broadway. Kako pa se bo nadalje razvijala ta pravno-avtorska pripovedka in kakšen bo končni bomo sporočili v enem izmed naših prihodnjih pism.

Začela se je turistična sezona, kajti že vidimo čedalje več tujih avtomobilov in avtobusov na zagrebskih ulicah in tujih turistov po zagrebskih muzejih. Obnavljajo se stare turistično-komercialne zveze, z vseh strani pa poročajo, da so hotelska prenočišča razprodana za vsa sezona. O tej razprodaji pa imamo že nekaj let svoje izkušnje. Ako pridete v katerikoli turistični urad v Zagrebu in zahtevate informacije o Hvaru ali Portoroku, vam bodo odgovorili, da je razprodano vse do jeseni. Če pa pridete v Portorož ali pa v Opatiji sredi avgusta, boste spoznali, da je še vedno nekaj prostora, tembolj, ker mnogi tujci niso prišli, čeprav so jih napovedale posamezne agencije. Zasedeno je to, kar je prodano in sklenjeno.

Letos je tudi zagrebska turistična propaganda na višku. To je najbolje razvidno z nekaterih razglednic, ki so jih kopirali po negativih iz časa, ko je poslo — še prednojni — »Putnika« tako da vidimo na neki razglednici spomenik bana Jelčića, vse predvojne trgovine, od današnjega Trga republike pa prav nič.

Zagreb je mesto rekordov. Med njimi so prometne nesreče na prvem mestu (v tem smislu pred Chicagom), eden izmed drugih rekordov pa je tudi poraba vode, nad 375 litrov na dan za prebivalca, kar je rekord svoje vrste. Razgovor sem se o tem s skupino tujih turistov in znanec in me je eden izmed njih vprašal: »Ne vem, zakaj so potem v zadnjih dneh podražili vna za več kot 30%, mestni vodovod pa ni podražil vode...«

Na seji predsednikov hišnih svetov v neki zagrebski občini so razpravljali tudi o nočnih nemirih, ki jih povzročajo ljudje, kadar poledajce pregloboke v kozarec in ponoči vznemirjajo stanovanjce, zlasti sedaj, ko je nastopila vročina in so okna odprta.

Mi smo to uredili na najbolj prijeten način, je povedal predsednik hišnega sveta velike stanovanjske hiše z 10 najemnikov. Uvedli smo dežurnost v zgornjih nadstropjih in kadar pridejo taki ljudje, začnemo enostavno gasilsko vaje in zlijemo nekoliko febrov vode na glave »veselih svato« ter imamo precejšnje uspehe. Kajti kadarkoli se sedaj kdo pojavi, se vsakdo izogne naši ulici.

ZELO POGOSTI SO PRIMERI KRŠENJA SOCIALNE ZAKONODAJE GLEDE VAJENCEV

V najugodnejšem položaju glede izkoriščanja dopustov so vajenci v družbenem sektorju obrti, medtem ko je najslabše stanje v obrtnih podjetjih družbenih organizacij, kjer ni bilo lani na dopustu 61,6 odst. vajencev. Najmanj vajencev je izkoristilo dopust v celoti v zasebnem sektorju, kjer mnogi vajenci niso imeli niti enega dneva dopusta. Brez dopusta v zasebnem sektorju je ostalo 35 odst. vajencev. Tudi pri odmeri delovnega časa se dogajajo grobe nezakonitosti. Tako je 25 odst. vajencev iz prvih letnikov navedlo, da delajo več kot osem ur dnevno. Predvsem velja to za vajence v kovinski, lesni, žilovski in v gradbenih strokah, kjer dela tri četrtine vajencev nad osem ur dnevno. Skoraj 10 odst. vseh vajencev opravlja dela, ki ne spadajo v učenje stroke. Te številke nas morajo zaskrbiti ter je nujno, da se družbena kontrola dela vajencev zaostri ter se pokličejo na odgovornost tisti predstavniki obrtnih obratov, ki izkoriščajo vajenjsko mladino in ji z zakonskimi predpisi zagotovljene pravice kradejo.

SOCIALNO ZAVAROVANJE ZASEBNIH OBRTHNIKOV

K skladu za vzajemno pomoč samostojnih obrtnikov v Mariboru so se pridružili tudi obrtniki iz murskoboškega okraja. Na področju obeh okrajev je skupno 3629 zasebnih obrtnikov, od katerih jih je 33 odst. vključenih v skladu. Največ zavarovancev — članov sklada je s področja mesta Maribor in sicer 58 odst. vseh obrtnikov na tem področju. V ostalih občinah se je v sklad vključilo sorazmerno majhno število članov, tako da je zavarovanih le 10 do 15 odst. obrtnikov. Vsi zavarovani obrtniki so vplačali v sklad nad 24 milijonov dinarjev do konca lanskega leta. V istem obdobju so

članji in njihovi svojci izkoristili zdravstvene usluge in zdravila v skupni višini nad 7 milijonov dinarjev. Ostali denar pa je naložen v raznih skladih, predvsem pa v skladu za pokojnine.

SUŠMARSTVO

Problem sušmarstva je v mariborskem okraju zelo pereč, ker nezakonito delo v obrti zajema vedno večji obseg. Pred sodniškim za prekrške je bilo lani kaznovanih okrog 200 sušmarjev. Prijavljenih je bilo večje število sušmarjev, vendar jih za manjše prestopke niso kaznovali. Nekateri občinski ljudski odbori kot Lešje, Gorisnica, Podvelka in nekateri drugi so rešili ta problem tako, da so najprej ugotovili vse sušmarje ter jih sklicali na skupni seštanek. Na sestanku so najprej ugotovili, kdo ima pogoje, da lahko zaprosi za obrt. Vsem ostalim so izdali odločbe o prepovedi izvajanja obrti, dokler si ne bodo pridobili ustreznih kvalifikacij. V manjših naseljih so sušmarjem izdali obrtna dovoljenja na določilih 71. člena uredbe o obrtnih delavcih in obrtnih podjetjih, ki določa, da se v takšnih naseljih lahko izda obrtno dovoljenje tudi osebam, ki nimajo kvalifikacije obrtnega mojstra, če so stalno delale v obrti več kot tri leta ali priložnostno več kot pet let. Takšne osebe pa ne morejo zaposliti tuje delovne sile niti izučiti vajence.

INVESTICIJE

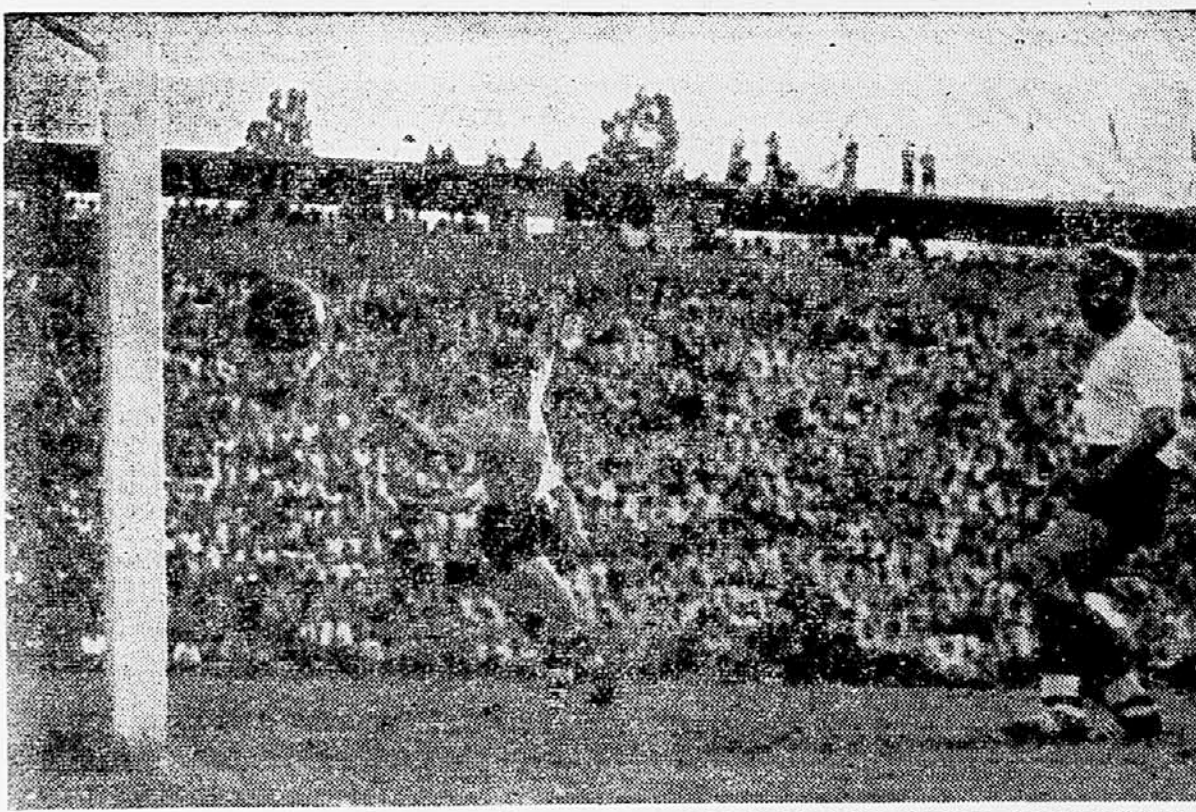
Lani je znašala skupna vrednost investicij v obrt okrog 188 milijonov dinarjev. Od tega znašala so podjetja dobila kredite iz investicijskih skladov 65,7 milijonov ali 35 odst. vseh investicijskih sredstev. Obrtna podjetja so vložila 39,2 milijonov din iz sklada za prosto razpolaganje in 83,2 milijona iz amortizacijskega sklada. V primerjavi z letom 1954 so obrtna podjetja naložila za 56 odst. več investicijskih kreditov. M. K.

Pod geslom »Pospešujemo domači turizem« otvarjamo rubriko »KAM NA LETOSNJI DOPUST«. »KAM NA LETOSNJI DOPUST«, ki bo bralcem v informativni in navesti priporočila našim delovnim ljudem, kje tudi letos preživeti udoben in cenen odih. Imamo namreč mnogo manjših in manj znanih turističnih krajev, ki s svojo lepoto prav nič ne zaostajajo za znanimi letovišči, cene pa so kolikor toliko bolj zmerne. Da bi se naš domači turizem tudi v ČASU IZ VARNOSTNE SEZONE razvil do najvišje stopnje, je hvalavredna pobuda turistično gostinskih podjetij, da leta v PRED- IN POSEZONI nudijo svojim gostom izredno nizke cene, tako da bo letos marsikomu omogočeno preživeti svoj dopust v prijetnem inzišnem ali višinskem letovišču, ali pa na morju. (Zneski v oklepaju pomenijo ceno penzionov v pred- in posezoni.)

Kraj — hotel	Postelje	Pension din	din
BAKAR — hotel Jadran	62	750 — 850	(50 — 700)
BASKA — hotel Velebit	79	750	720
BIOGRAD — hotel Ilirija	180	700 — 1200	(550 — 900)
BODVA — hotel Makedonija	37	950 — 1120	
BLED — hotel Bogatin	22	900 — 1200	
BLED — hotel Lovca	34	850 — 950	(650 — 800)
BLED — hotel Park	104	900 — 1500	(500 — 1000)
BLED — hotel Triglav	38	750 — 1100	(550 — 900)
BOHINJ — hotel Bellevue	55	850 — 1100	(600 — 800)
BOHINJ — hotel Jezero	45	750 — 850	(550 — 700)
BOHINJ — hotel Pod Voglom	75	800 — 1250	(600 — 800)
BOHINJ — hotel Zlatorog	98	750 — 1100	(550 — 800)
BOL (BRAC) — pension Zlatni Rat	39	700 — 900	(500 — 700)
BORJ — hotel Borovnica	21	650 — 750	(500 — 600)
BOVEČ — pension Golobor	24	650 — 750	(500 — 600)
BOVEČ — pension Kanin	39	650 — 750	(500 — 600)
BRELA — hotel Brela T. Baške Vode	98	1100 — 1200	(750 — 950)
BRELA — hotel Soline	74	1100 — 1200	(750 — 950)
BUDVA — pension Mogren	105	750 — 810	(550 — 600)
CAVAT — pension Obala	22	800 — 950	
CRES — pension Kvarner	56	620	500
CRKVENICA — hotel Crkvenica	73	1000 — 1300	(750 — 850)
CRKVENICA — pension Danica	29	1100 — 1600	(800 — 1100)
CRKVENICA — hotel Explanade	44	1000 — 1300	(800 — 1050)
CRKVENICA — hotel Miramare	106	1300 — 1800	(900 — 1300)
CRKVENICA — hotel Praha	61	950 — 1350	(700 — 1100)
CRKVENICA — hotel Therapija	250	1250 — 1600	(920 — 1170)
CRKVENICA — pension Zagreb	38	950 — 1300	(750 — 950)
CACAK — hotel Morava	176		
CATEŽ OB SAVI — hotel Zdravilišče	162	710 — 850	(610 — 670)
CORTANOVCI — hotel Cortanovci	96	750	
DIVACA — hotel Gostinskih podjetij	21	500 — 610	
DIVOBARE — hotel Maljen	86	620 — 670	
DOL — hotel Borna	61	1150 — 1200	
DOL — TOPLICE — hotel Zdravilišče	161	850 — 1150	(600 — 900)
DUBROVNIK — Elit	56	850 — 1150	(600 — 850)
DUBROVNIK — Gruž	46	750 — 950	(550 — 800)
DUBROVNIK — pens. Marin Dvorac	146	1400 — 1700	(700 — 1150)
DUBROVNIK — hotel Orsula	25	1530 — 2030	
FIESA — hotel Jezero	50	800 — 900	(700 — 800)
FUŽINE — Bitoraj	46	800	
HERCEGOVCI — hotel Lovćen	13	600 — 650	(500 — 550)
	35	850 — 900	(750 — 800)

Nadaljevanje

GOOL... PETAKOVIC JE ZE TRETJIC UKANIL ANGLEŠKEGA VRATARJA HOPKINSONA

PO BLESTEČI ZMAGI NAD ANGLEŠKIMI NOGOMETASI

Nestalnost - hiba naših

Nedeljska zmaga Jugoslavije nad Anglijo je prišla za marsikoga zelo presenetljivo. Kdor podrobneje pozna naše nogometne, je kaj takega pravzaprav lahko pričakoval. Seveda: nihče ni mogel računati s katastrofo Angležev, zmaga Jugoslovancev pa je, glede na tradicijo, že bila v mejah možnosti.

Tekma z Anglijo je ponovno pokazala, da jugoslovanski nogometaši — kadar so pač razpoloženi — lahko zaigralo odlično. Kdor ima smolo in se sreča z njimi na njihov dan, pač ni zavidanja vreden. Jugoslovani lahko premaga vsako nogometno ekipo na svetu. To je realna ugotovitev.

Za doslej večjih mednarodnih uspehov pa manjka našim nogometašem. To je posledica nenačrtnih priprav na eni ter mentalitete igralcev na drugi strani. Zdi se, da se naši reprezentanti po velikem uspehu obitno prejemajo. To se bržkone dogaja kar podzvestno in morda tudi pod vplivom javnosti in ljubiteljev nogometa, ki v takih trenutkih ne varčujejo s pretiranimi pohvalami. Vse to pa se potem ne upošteva, če v naslednji tekmi. Javno pa je, da je treba imeti stalno formo, če hoče kakšna reprezentanca v svetu potrditi svojo veljavo. Se po vsej verjetnosti je treba večkrat zaigralo odlično, pa tako veliki prireditelji, kakršna je svetovno prvenstvo. Zmeraj nam bo v primeru kakšnega neuspeha ostalo opravilo: porazili so nas dosti slabši nasprotniki. Toda v današnjem sportu takli izgovori ne veljajo nič. Zaigrali je treba odlično, če hoče biti ekipa potrebna. V ilustraciji tole: kaj pomeni bledemu mednarodnemu čudežnemu moštvo še takšna slava, če pa je uradni svetovni prvak vendar Zahodna Nemčija.

Atletskapaleta

Z majskimi dnevi so odzvala tudi atletska tekmovanja. Sedaj bo od tedna do tedna na sporedu več atletskih prireditev.

NASTOP MLADIH

Za včeraj so se v I. kolu zvezne atletske lige pomerili mlajši in starejši mladinci ter mladinke. Nastopilo je 7 ekip, ki so tekmovali v Celju in Ljubljani. Najpomembnejši tekmovalci so bili: nekateri nam novim mnogim obetajo hude, riste kar ni primerno izvesti tekmovalcev za vse tri kategorije. Tekme, kakor je bilo v Ljubljani, v naslednjem objavljamo vrstni red slovenskih ekip (pri mladincih so rezultati neuporabljivi, tek na 600 m, za katerega je ASAJ še zmeraj ni poslal ekipa), in drugimi republik pa še nimamo podrobnosti podatkov.

Mlajši mladinci: Odred 12.612, Svoboda 12.352, Ljubljana 16.856, Starejši mladinci: Ljubljana 16.856, Branje 16.524, Odred 16.285, Maribor 16.734, Kladivar 14.544, Svoboda 12.699, Partizan (Zalec) 11.855.

Mladinke: Ljubljana 10.575, Maribor 10.101, Kladivar 9.962, Odred 8.968, Branje 9.048, Svoboda 7.971, Partizan (Zalec) 8.888.

SPET NOV REKORD Letošnja sezona se je odlično začela. Za v nepopolnem mesecu nastopov smo dobili tudi več republiških rekordov. Samo letos so pri članih in članicah napravili te rezultate: 100 m: Langer 10,4; 1500 m: Vahič 3:48,8 — postavljen v nedeljo v Beogradu; 110 m ovire: Langer 14,0; palica: Lšek 440 cm; članice: — 600 m: Slaničnik 1:31.

Čeprav gre pri teh rezultatih samo za dosežke posameznikov, pa so vendar mnogo obetajoč ugovod v pomembno sezono, katere mednarodni vidiki bo evropsko prvenstvo avgusta v Stockholmu.

VIPOTNIKOVA POŠKODBA

Na nedeljskem mitingu v Beogradu je mimo Vahiča nastopil v teku na 1500 m

Belgijo v Zagrebu 0:2, premagal v Beogradu Anglijo 1:0. Leto kasneje je sledil nepoznan nastop v Torinu proti Italiji (4:0), naslednja tekma s Švicco v Beogradu pa se je spet končala 0:0. Leto 1956 so 22. aprila Romanji na gostovanju v Beogradu zmagali 1:0, sedem dni kasneje pa je naša reprezentanca po odlični igri izšla 2:2 na budimpeštanskem stadionu NEF. Tudi ni forma reprezentance v kitajskih dneh zamahala takole: Grčija 0:0, Italija 6:1, CSR 0:1. In letos? Slabši igri in porazu v Budimpešti je sledila odlična predstava proti Angležem v Beogradu.

Takih primerov bi lahko našli še več. Nekajkrat je sicer jugoslovanska reprezentanca odigrala več tekem za predporeda s pozitivnim izkupičkom, vendar je pri tem bilo vedno na srečo. Tako smo v letih 51-52 ostali neporaženi v devetih zaporednih tekmah, leta 1953 v desetih in v letih 54-55 spet v devetih.

Kaj je torej treba ukreniti, da bi naša zares talentirani igralci obdržali formo tudi dlje?

—eb

Konec preteklega tedna je bil v Ljubljani tridnevni medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje, katerega so se udeležili delegati iz Srbije, Hrvatske, Makedonije in Slovenije.

Referate o telesni vzgoji v naših šolah, o inšpektorski službi, o šolski reformi in vzgoji kadrov so pripravili slovenski strokovnjaki. V živahni razpravi so diskutovali, da pri nas vse dotle ne bomo mogli govoriti o ljudski telesni kulturi, dokler ne bomo obvezne šole opravile svoje dolžnosti.

Tovariš Aleksander Ranković je v nedeljo bo v Zagrebu tradicionalno tekmovanje za Hanžekovičev memorial, ki se ga bodo udeležili tudi nekateri najboljši jugoslovanski atleti. V nekaterih disciplinah bo namreč ta miting tudi izbirno tekmovanje za sestavo jugoslovanske reprezentance, ki se bo 31. maja in 1. junija pomerila z Madžarsko v Ljubljani. S posebnim zanimanjem pričakujemo nastop Tratinca v teku na 3000 m z zaprekami, ter še nekatere drugih slovenskih atletov in atletic.

DOBRA FORMA SLOVENSKE TENIŠKE IGRALECEV

Namesto uvoda še rezultati drugega dne dvojboja Zagreb: Slovenija: Puciha je v petih nizih porazila Humarja, državni prvak Keretič je v treh nizih premagal Lovreca, v parih pa sta Puciha in Čebular po zanimivem boju v petih nizih zmagala proti Keretiču in Humarju. Zagrebčani so torej tesno zmagali 3:2.

Ze po prvih nastopih slovenskih igralcev v novi sezoni lahko ugotovimo precejšen napredek. Morda ta ni tako očiten v rezultatih, kakor v doletu naslednjih igr. Skuli, ki je bil sedaj štirinajst dni na treningu v Splitu, je med vsemi najbolj vigran. Puciha je odlikuje moderna igra, vendar se zmeraj precej niba v formi, Lovrec pa igra na trenutke dobro, čisto pa kloni zaradi fizične neprimernosti.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

STUJECASO VESTI

da je belgijski nogometaš prvak Anderlecht predinočnim ob umetni razsvetljavi v Bruslju premagal prvaka Italije Juventus 4:1 (2:0);

da je v finalu mednarodnega teniskega turnirja v Rimu Avstralec Rose v petih nizih premagal Italijana Pieterangelija;

Medmetni šahovski dvojboj med Beogradom in Soffio s po 3 šahisti in 2 šahistkami na vsako ekipo se je končal z zmago Bolgarov ni sicer med moškimi 8,5 : 7,5, med ženskami pa 3 : 1. V ekipi Beograda so igrali v velmojster Trifunović ter mednarodna mojstra Karaklajić in Djurašević.

da so v Lodzu izžrebali pare za polfinalni letošnjega tekmovanja za pokal evropskih košarkarskih prvakov, v katerem je — kakor je znano — sodelovala tudi ljubljanska Olympia. Po tem žrebu se bo v prvem polfinalu srečali ekipi ASK iz Rige in zmagovalci dvojboja Real Madrid: Royal IV (Bruselj) v drugem pa zmagovalca srečali med CCS (Bukarešta): Akademik (Sofia) ter Honved (Budimpešta): Simmenthal (Milan); polfinalni tekmi morata biti odigrani pred 25. junijem, finalno srečanje pa bo pred 15. julijem;

lična predstava proti Angležem v Beogradu. Takih primerov bi lahko našli še več. Nekajkrat je sicer jugoslovanska reprezentanca odigrala več tekem za predporeda s pozitivnim izkupičkom, vendar je pri tem bilo vedno na srečo. Tako smo v letih 51-52 ostali neporaženi v devetih zaporednih tekmah, leta 1953 v desetih in v letih 54-55 spet v devetih.

Kaj je torej treba ukreniti, da bi naša zares talentirani igralci obdržali formo tudi dlje?

—eb

Konec preteklega tedna je bil v Ljubljani tridnevni medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje, katerega so se udeležili delegati iz Srbije, Hrvatske, Makedonije in Slovenije.

Referate o telesni vzgoji v naših šolah, o inšpektorski službi, o šolski reformi in vzgoji kadrov so pripravili slovenski strokovnjaki. V živahni razpravi so diskutovali, da pri nas vse dotle ne bomo mogli govoriti o ljudski telesni kulturi, dokler ne bomo obvezne šole opravile svoje dolžnosti.

Tovariš Aleksander Ranković je v nedeljo bo v Zagrebu tradicionalno tekmovanje za Hanžekovičev memorial, ki se ga bodo udeležili tudi nekateri najboljši jugoslovanski atleti. V nekaterih disciplinah bo namreč ta miting tudi izbirno tekmovanje za sestavo jugoslovanske reprezentance, ki se bo 31. maja in 1. junija pomerila z Madžarsko v Ljubljani. S posebnim zanimanjem pričakujemo nastop Tratinca v teku na 3000 m z zaprekami, ter še nekatere drugih slovenskih atletov in atletic.

Ze po prvih nastopih slovenskih igralcev v novi sezoni lahko ugotovimo precejšen napredek. Morda ta ni tako očiten v rezultatih, kakor v doletu naslednjih igr. Skuli, ki je bil sedaj štirinajst dni na treningu v Splitu, je med vsemi najbolj vigran. Puciha je odlikuje moderna igra, vendar se zmeraj precej niba v formi, Lovrec pa igra na trenutke dobro, čisto pa kloni zaradi fizične neprimernosti.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Ali res nerresnost in podcenjevanje?

Dogodki pod zveznimi koši tečejo že tri nedelje. Ocenjevati ali napovedovati kar koli, bi bilo še preuranjeno, saj se je elitna 10-članska družina komajda ogrela pri nabiranju prvenstvenega drobiža.

Se preden se je začel ples zanj, je vsaj količjak dober poznavalec košarke lahko vedel ali vsaj slutil, da se predvsem kar trije beograjski klubi to potremo pripravljajo in kujejo daljnosežne načrte. Izgubljeno

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

lovoriko je pač treba spet odnesti novemu državnemu prvaku... Težko je reči, kdo bo imel v tem turniriratu glasilno besedo: Beograd, Crv. zvezda ali Partizan? Prvi je krepko zaoral, druga dva pa sta se razšla v medsebojnem srečanju s polovičnim izkupičkom. Vseka-

jo. Prihodnji medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje bo konec oktobra v Makedoniji. Ob tej priliki je bil v Ljubljani redni letni občni izbor republiškega Društva profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, na katerem so pomembno izvolili tovarša Franeta Borka za svojega predsednika.

—eb

Konec preteklega tedna je bil v Ljubljani tridnevni medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje, katerega so se udeležili delegati iz Srbije, Hrvatske, Makedonije in Slovenije.

Referate o telesni vzgoji v naših šolah, o inšpektorski službi, o šolski reformi in vzgoji kadrov so pripravili slovenski strokovnjaki. V živahni razpravi so diskutovali, da pri nas vse dotle ne bomo mogli govoriti o ljudski telesni kulturi, dokler ne bomo obvezne šole opravile svoje dolžnosti.

Tovariš Aleksander Ranković je v nedeljo bo v Zagrebu tradicionalno tekmovanje za Hanžekovičev memorial, ki se ga bodo udeležili tudi nekateri najboljši jugoslovanski atleti. V nekaterih disciplinah bo namreč ta miting tudi izbirno tekmovanje za sestavo jugoslovanske reprezentance, ki se bo 31. maja in 1. junija pomerila z Madžarsko v Ljubljani. S posebnim zanimanjem pričakujemo nastop Tratinca v teku na 3000 m z zaprekami, ter še nekatere drugih slovenskih atletov in atletic.

Ze po prvih nastopih slovenskih igralcev v novi sezoni lahko ugotovimo precejšen napredek. Morda ta ni tako očiten v rezultatih, kakor v doletu naslednjih igr. Skuli, ki je bil sedaj štirinajst dni na treningu v Splitu, je med vsemi najbolj vigran. Puciha je odlikuje moderna igra, vendar se zmeraj precej niba v formi, Lovrec pa igra na trenutke dobro, čisto pa kloni zaradi fizične neprimernosti.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Vseokoli pa so slovenskim igralcem letos obetajo precej boljši rezultati kot v minulih sezonah. To pa je tudi umljivo, saj se morajo vestne priprave vendar neke pokazati.

Po III. kolu zvezne košar karske lige

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

lovoriko je pač treba spet odnesti novemu državnemu prvaku... Težko je reči, kdo bo imel v tem turniriratu glasilno besedo: Beograd, Crv. zvezda ali Partizan? Prvi je krepko zaoral, druga dva pa sta se razšla v medsebojnem srečanju s polovičnim izkupičkom. Vseka-

jo. Prihodnji medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje bo konec oktobra v Makedoniji. Ob tej priliki je bil v Ljubljani redni letni občni izbor republiškega Društva profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, na katerem so pomembno izvolili tovarša Franeta Borka za svojega predsednika.

Se preden se je začel ples zanj, je vsaj količjak dober poznavalec košarke lahko vedel ali vsaj slutil, da se predvsem kar trije beograjski klubi to potremo pripravljajo in kujejo daljnosežne načrte. Izgubljeno

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

lovoriko je pač treba spet odnesti novemu državnemu prvaku... Težko je reči, kdo bo imel v tem turniriratu glasilno besedo: Beograd, Crv. zvezda ali Partizan? Prvi je krepko zaoral, druga dva pa sta se razšla v medsebojnem srečanju s polovičnim izkupičkom. Vseka-

jo. Prihodnji medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje bo konec oktobra v Makedoniji. Ob tej priliki je bil v Ljubljani redni letni občni izbor republiškega Društva profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, na katerem so pomembno izvolili tovarša Franeta Borka za svojega predsednika.

Se preden se je začel ples zanj, je vsaj količjak dober poznavalec košarke lahko vedel ali vsaj slutil, da se predvsem kar trije beograjski klubi to potremo pripravljajo in kujejo daljnosežne načrte. Izgubljeno

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

lovoriko je pač treba spet odnesti novemu državnemu prvaku... Težko je reči, kdo bo imel v tem turniriratu glasilno besedo: Beograd, Crv. zvezda ali Partizan? Prvi je krepko zaoral, druga dva pa sta se razšla v medsebojnem srečanju s polovičnim izkupičkom. Vseka-

jo. Prihodnji medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje bo konec oktobra v Makedoniji. Ob tej priliki je bil v Ljubljani redni letni občni izbor republiškega Društva profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, na katerem so pomembno izvolili tovarša Franeta Borka za svojega predsednika.

Se preden se je začel ples zanj, je vsaj količjak dober poznavalec košarke lahko vedel ali vsaj slutil, da se predvsem kar trije beograjski klubi to potremo pripravljajo in kujejo daljnosežne načrte. Izgubljeno

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

lovoriko je pač treba spet odnesti novemu državnemu prvaku... Težko je reči, kdo bo imel v tem turniriratu glasilno besedo: Beograd, Crv. zvezda ali Partizan? Prvi je krepko zaoral, druga dva pa sta se razšla v medsebojnem srečanju s polovičnim izkupičkom. Vseka-

jo. Prihodnji medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje bo konec oktobra v Makedoniji. Ob tej priliki je bil v Ljubljani redni letni občni izbor republiškega Društva profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, na katerem so pomembno izvolili tovarša Franeta Borka za svojega predsednika.

Se preden se je začel ples zanj, je vsaj količjak dober poznavalec košarke lahko vedel ali vsaj slutil, da se predvsem kar trije beograjski klubi to potremo pripravljajo in kujejo daljnosežne načrte. Izgubljeno

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

lovoriko je pač treba spet odnesti novemu državnemu prvaku... Težko je reči, kdo bo imel v tem turniriratu glasilno besedo: Beograd, Crv. zvezda ali Partizan? Prvi je krepko zaoral, druga dva pa sta se razšla v medsebojnem srečanju s polovičnim izkupičkom. Vseka-

jo. Prihodnji medrepubliški posvet profesorjev telesne vzgoje bo konec oktobra v Makedoniji. Ob tej priliki je bil v Ljubljani redni letni občni izbor republiškega Društva profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, na katerem so pomembno izvolili tovarša Franeta Borka za svojega predsednika.

Se preden se je začel ples zanj, je vsaj količjak dober poznavalec košarke lahko vedel ali vsaj slutil, da se predvsem kar trije beograjski klubi to potremo pripravljajo in kujejo daljnosežne načrte. Izgubljeno

kor se je bitka za najvišji naslov že začela in kdor bo že zdaj izgubil stik z vodočo skupino, ga bržčas tudi pozneje ne bo utegnil več navezovati.

Olympia in Ljubljana — razen v medsebojnem srečanju — še nista naleteli na tršega nasprotnika. Morda je to zanju srečno naključje, kajti z njuno sedanjo formo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za državne prvake je morda bilo opravičljivo, ker so bile priprave in

Enako velja seveda tudi za šiskarje. Po njihovi igri lahko sklepamo, da so igralci vse premalo resni in disciplinirani, da celo na treningih, pri čemer menijo menda, da bo na tekmah samih že nekako šlo in jim je mesto pri vrhu tabele že po tradiciji zagotovljeno. Ne tako, Ljubljana! Nihče ne sme počivati na lovorikah, še manj pa, da bi malomarno opravljali svojo dolžnost, pri čemer kajpak tudi ne sme puščati v nemar samih številnih privržencev te igre, ki jih ni tako lahko znova vrniti v njeno športno areno...

(stil)

LESTVICA				
Beograd	5	3	0	0 222:100 6
Crv. zvezda	3	2	1	0 185:146 5
Partizan	3	2	1	0 181:177 5
Ijubljana	3	2	0	1 227:223 4
Olympia	2	1	1	0 138:129 3
Radnicki	3	1	0	2 157:171 2
Proleter	3	1	0	2 177:195 2
Jugomontaža	3	0	1	2 170:163 1
Zadar	2	0	0	2 151:157 0
Lokomotiva	3	0	0	3 168:196 0

Kulturna manifestacija v Brdih

Odkritje spomenika Srečku Kumarju v Kojsem v Brdih — Več spominskih plošč in druge prireditve po vsej Primorski — Posebna brošura o slovenskih Brdih in Srečku Kumarju

Dne 25. maja bodo odkrili v Kojsem v Brdih spomenik Srečku Kumarju, pionirju naprednega slovenskega zborovskega ustvarjanja. Ob tej priložnosti bodo po vsej Primorski najrazličnejše kulturne prireditve, tekmovanja in nastopi, nad katerimi je prevzel pokroviteljstvo dr. Aleš Bebler.

Pomen Srečka Kumarja za razvoj naše glasbene kulture je zelo velik, saj je bil eden največjih vokalnih dirigentov in modernih oblikovalcev naprednih pesmi, ki je znal navdihniti slovenske glasbene ustvarjalce za ustvarjanje nešteti skladb. Bil je dirigent učiteljskih in drugih pevskih zborov v Ljubljani, Kopru, Trstu, Zagrebu in drugod. Kot dirigent je širil slovensko pesem doma in po svetu.

Zaradi njegovih zaslug so na pobudo Učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič« za pred leti začeli misliti na postavitev

spomenika v njegovi rojstni vasi, v Kojsem v Brdih. Ta zamisel se je uresničila šele pred kratkim, ko sta okrajna ljudska odbora v Kopru in Gorici skupno z občinskimi ljudskimi odbori Dobrovo v Brdih sklenila postaviti spomenik, ki ga bodo odkrili 25. maja. Ob tej priložnosti so se odločili za veliko kulturno manifestacijo ne samo v Kojsem v Brdih, ampak tudi drugod po Sloveniji, koder je delal in služboval pokojni Kumar. Kumarjev kip, ki bo se-

stavni del spomenika v njegovi rojstni vasi, je delo akademskega kiparja Borisa Kalina.

Spored predvideva vrsto najrazličnejših prireditev. Na večer pred odkritjem spomenika v Kojsem bodo v Portorožu na hiši, kjer je Srečko Kumar umrl, odkrili spominsko ploščo. Isti dan bo v Tartinijevem gledališču v Piranu svečana akademija, na kateri bodo razen Glasbene šole iz Kopra, ki jo je Srečko Kumar ustanovil, sodelovali še Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« in drugi. Na to proslavo bodo prišli ljubitelji slovenske glasbene umetnosti iz vseh okoliških krajev.

Dne 25. maja, na dan odkritja spomenika pa bodo praznovali v Brdih tudi svoj občinski praznik. Po slavnostni seji občinskega ljudskega odbora bodo v Kojsem odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši Srečka Kumarja, se prejel pa bo na njegov grob komemorativna svečanost. Zatem bodo sredi vasi odkrili spomenik.

Popoldne bodo najrazličnejše kulturne prireditve. Množice ljudi, ki bodo ta dan prišle v Brda iz vse Slovenije, pa tudi iz Trsta in drugod, bodo prisostvovala nastopu pevskih zborov. Ta dan bo tudi godba Ljudske milice pripravila koncert, prosvetna društva in Svoboda pa bodo priredila tudi druge svečanosti. 25. maja kakor tudi že nekaj dni prej bodo najrazličnejši pevski zbori gostovali v vaseh po brških gričih in jim nudili nekaj kulturne zabave. Na proslavi v Kojsem pa bo razen Učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič« nastopil tudi Pevski zbor primorskih študentov »Vinko Vodopivec«.

Tako bodo v Brdih to veliko kulturno manifestacijo, pomembno za vso Slovenijo, združili z letošnjim občinskim praznikom in Dnevom mladosti. Odbor za postavitev spomenika Srečku Kumarju pa je za to priložnost pripravil posebno brošuro, ki bo prinesla najrazličnejše članke o delu in pomenu pokojnega pevovodje. Razen tega bo brošura imela tudi bogato gradivo o gospodarskem, zgodovinskem in kulturnem razvoju v Brdih.

V. R.

Krajevna skupnost in delno novogradnja bolnišnice za kožne TBC v Valdaltri je dala zadnji dve leti naša družba precejšnje vsote tudi za stanovanja zdravstvenih delavcev v tej bolnišnici. Nad »Turistom« v Ankaranu je zraslo (nad cesto, glej sliko) kar majhno naselje šestih stanovanjskih stavb. Vendar s tem stanovanjske potrebe še vedno niso krije. — Zelo pereč je za tamkajšnje zdravstvene delavce, oziroma njihov naraščaj tudi vprašanje otroškega vrta; tembolj pereč, ker sta v večini družin v bolnišnici zaposlena oba starša. To vprašanje rešujejo že dolgo in obina Koper uvidevno priznava nujnost takega vrta. Zal se zaradi pomanjkanja denarja zadeva doslej še ni premaknila z mrtve točke. V bolnišnici upajo, da bo z dobro voljo do letošnje jeseni le šlo. — F. M.

Goriške češnje te dni na trgu

Skoraj vsako leto se pojavijo prve goriške češnje na trgu že okrog 1. maja, letos pa jih bomo dobili zaradi pozne pomladi šele te dni. Zgodnje češnje najprej dozorejo v Lukah pri Gorici in skoraj istočasno pod Marovim gričem p. i. Sempetru in v okolici Spodnjega Cerovega v Goriških Brdih.

V pisarni kromberške oz. no-

vogoriške kmetijske zadruge na katere področju dozorevajo prve češnje smo zvedeli, da pričakujejo odkup že te dni. Od tam so nas napotili še v bližnjo Loko nad Ajdovščino h kmetu Rajku Karara, ki prinese vsako leto v zadrugo prve češnje dan ali dva pred drugimi. Le-ta pa nam je povedal, da bo dal na trg prvih nekaj kilogramov če-

šenj že 15. maja. Naslednje dni pa jih bo že več.

Tudi v kmetijsko-vrtnarski zadrugi v Sempetru pri Gorici smo zvedeli, da pričakujejo prve manjše količine češenj že ta teden, medtem ko naj bi jih bilo prihodnji teden že več na domačem trgu. Proti koncu prihodnjega tedna pa pričakujejo že množičen odkup češenj, če bo tako lepo sončno vreme, kot je sedaj.

Pravijo, da bo letos razmeroma ugodna letina češenj. Samo v goriškem okraju jih bodo pridelali letno okrog 3.200 ton. Največ v Goriških Brdih. Čeprav so goriške češnje cenjene na inozemskem trgu, bo treba zaradi pozne letine češnje za izvoz skrbno izbirati, ker bodo istočasno, če ne morda prej na inozemskih trgih, tudi češnje drugih držav.

Goriška zelenjava in sadje za mladinske brigade

Iz sadjarsko-vrtnarskega področja Goriške, so začeli pošiljati preskrbovalnemu centru mladinskih delovnih brigad na avtomobilski cesti zelenjavo in to po zelo ugodno znižanih cenah. Skrb je prevzelo trgovsko podjetje »Flores«. Ko bodo dozorele prve goriške češnje pa bo iz Sempetra pri Gorici odpeljal kamion vsak dan v Novo mesto tudi ta prvi sadež. Češnjam pa bo sledilo še drugo raznoliko sadje — hruške, marelice, breskve.

-jp-

ZADOVOLJIV NAPREDEK

Ob prazniku prebivalcev Dobrepoljske doline

V spomin na dogodke, ki so se odigrali 17. maja 1942 na Tisovcu nad Dobrepoljsko dolino, slavi prebivalci občine Dobrepolje že več let svoj občinski praznik. Na letošnje praznovanje se z vso vnemo pripravljajo. Ob tej priložnosti bodo pregledali tudi uspehe, ki so jih dosegli v zadnjih letih. Ti so nedvomno precejšnji. To področje je pretežno kmetijsko. Po zaslugi prizadevanj občine in posameznih kmetijskih zadrug so uspeli kmetijsko proizvodnjo povečati za okoli 20 odstotkov. Lanskoletno zvezno kmetijsko tekmovanje jim je bilo velika vzpodbuda in uspehi niso izostali. Zato se skrbno pripravljajo tudi na letošnje tekmovanje. Posebno skrb posvečajo živinoreji in poljedelstvu. V občini imajo okoli 800 krav v rodovniških seznamih, te so dale lani povprečno nekaj nad 2900 litrov mleka.

V občini je le nekaj manjših

industrijskih podjetij. Kljub raznim težavam, kot so zastareli stroji, dosegajo lepe uspehe. V podjetju »Apnenica«, ki je že star obrat urejajo novo apneniško peč in vlagajo vse sile za napredek proizvodnje apna, po katerem je zelo veliko povpraševanje. Obrat lesno predelovalne industrije na Ratiki je znatno povečal proizvodnjo raznih izdelkov in pričakovati je, da bodo z modernizacijo obrata v prihodnje zaposlili še več deset mladih ljudi.

Tudi za napredek ostalih palnog gospodarstva vlagajo vse napore. Trgovska mreža ni najboljša. Pred dnevi pa so uredili sodoben lokal v Dobrepolju. Na Vidmu nameravajo graditi stanovanjsko-trgovsko hišo itd. Tudi komunalnim problemom posvečajo vso skrb. Upajo, da bodo v kratkem dobile vso vasi v tej občini električno napeljavno. Problem zase je gradnja vodovoda. Tega nameravajo graditi z zajemom pri Robu; o sami graditvi pa bodo še razpravljali na prihodnjih zborih volivcev.

Literarni večer v Novem mestu

V počastitev Dneva mladosti je uprava doma JLA v Novem mestu prejšnji teden priredila literarni večer članov Društva slovn. književnikov. Sodelovali so: pripovednika France Bevk in Mira Mihelič-Pucova ter pesniki Ivo Minatti, Janez Menart in Severin Sali.

Na večer sta nastopila tudi tenorist dr. Miro Vodnik, ki je zapel Simonitičjevo »Samo en cvet« ter sopranistka Milena Spiljerjeva, ki je zapela A. Rubinsteinova »Melodije«. Oba solista je spremljal pri klavirju pianist Stane Fink. Književnike in poslušalce v dvorani so pri srčno pozdravili tudi pionirji.

To je bila prva prireditev v počastitev proslave Dneva mladosti in rojstnega dne maršala Tita v Novem mestu. (r)

Ponovno v brigado

Med štirinajstimi mladinci in mladinkami iz črnomaljske občine, ki so se vključili v prvo novomeško mladinsko delovno brigado, ki je šla na delo 1. marca, so bili tudi Vlado Kobe iz Radence, Zvone Bečaj iz Podloga pri Dragatušu, Janko Plut iz Kočevja pri Črnomlju ter Tone Muc iz Gribelj.

Ko se je te dni vrnila prva izmena, so bili mladinci in mladinke iz črnomaljske občine vsi navdušeni nad življenjem in delom v mladinski brigadi. Na vprašanje, kaj je bilo najtežje, so odgovorili: »Slovo ob koncu izmene.« Zlasti vsi gornji štirje niso mogli vzdržati doma. Po dveh dneh so se spet vrnili v brigado, in to kar sami. (r)

Občinski praznik v Trebnjem

Občani občine Trebnje praznujejo 15. maja svoj občinski praznik. Za letošnje praznovanje so se daj časa pripravljali. Pri številnih prireditvah v počastitev praznika, bodo letos sodelovale tudi mladinske delovne brigade iz naselij v občini. Letošnje praznovanje oz. prireditve ob občinskem prazniku bodo v okviru praznovanj Dneva mladosti.

(r)

Občinski praznik v Trebnjem

Občani občine Trebnje praznujejo 15. maja svoj občinski praznik. Za letošnje praznovanje so se daj časa pripravljali. Pri številnih prireditvah v počastitev praznika, bodo letos sodelovale tudi mladinske delovne brigade iz naselij v občini. Letošnje praznovanje oz. prireditve ob občinskem prazniku bodo v okviru praznovanj Dneva mladosti.

(r)

Obisk na avtomobilski cesti

V nedeljo je 20 članov kulturno umetniškega društva »Karel Jeraj«, ki ga sestavljajo sami slepi obiskalo nekatere kratke glasbene spored, ki so ga prijetno poživile solistične točke in sodelovanje dirigent-uciteljske. Koncert je potekel v topleni vzdušju; poseben pečat mu je dal tudi obisk dijaške delegacije beograjske učiteljske, ki se prav te dni mude v Ljubljani.

KUD »Karel Jeraj« deluje že polno leto in ima približno 60 članov. Združuje več sekcij med katerimi je najboljši glasbeni.

Slepi ne morejo sodelovati pri gradnji ceste in so se zato odločili, da bodo dali graditvi tudi svoj prispevek s kulturno-umetniškimi nastopi. V enournih programih so graditelje navdušili in v prisrčnem vzdušju prebili z njimi še nekaj ur.

Junija - z avtobusi na Soro

Električna cestna železnica bo junija odprla svojo sezonsko avtobusno progo Ljubljana-Soro. Avtobusi bodo vozili v lepem vremenu ob nedeljah in praznikih, in sicer v enakem obsegu kot lani. Postajališče v Ljubljani bo pred »Evropo«.

Koncert za slepo mladino

V okviru praznovanja tedna Rdečega križa je ženski pevski zbor ljubljanskega učiteljskega pod vodstvom prof. Pavla Ka-

lana v torek popoldne obiskal mladino Zavoda za slepo mladino v Ljubljani in ji priredil kratek glasbeni spored, ki so ga prijetno poživile solistične točke in sodelovanje dirigent-uciteljske. Koncert je potekel v topleni vzdušju; poseben pečat mu je dal tudi obisk dijaške delegacije beograjske učiteljske, ki se prav te dni mude v Ljubljani.

Predavanja za bežigradske upokojence

Predavanja za bežigradske upokojence v Nabito polni dvorani »Svoboda« za Bežigradom je te dni predaval o novem pokojninskem zakonu tajnik podružnice Društva upokojencev. Namen predavanja je bil, da se članstvo podružnice seznani s samim zakonom ter njegovimi značilnostmi ter tako olajša delo Zavodu za soc. zavarovanje. Število neupravičenih zahtevkov se bo namreč zmanjšalo le, če bo vsak upokojenec poučen o svojih pravicah in ne bo nadlegoval zavoda z neupravičenimi zahtevami. Zato je prav, da je odbor podružnice priredil tako predavanje.

Filmski spored

V prihodnjih dneh bodo ljubljanski kinematografi predvajali nekaj novih filmov. Najpomembnejši film bo prišel na program v kino Komunna. Gre za francoski film »To se imenuje zora« slovenskega režiserja Louisa Bunuela, ki sodi med filmske avantgardiste. Njegovih filmov, zlasti predvseh in pa tistih, ki so nastali med vojno in takoj po zadnji vojni ter so daj današnji klasični filmski dela, žal pri nas niso predvajali. Zato nim bo prej omenjeni film prinesel mimo ponovnega srečanja z italijansko igralko Lucio Bose tudi prvo srečanje s tem pomembnim režiserjem.

Kino Union bo v prihodnjih dneh predvajal italijanski črtnobeli film »Vrtnice v življenju«, melodramo z nekaterimi manj znanimi italijanskimi igralci.

Lepa prireditev upokojencev

Kulturno prosvetna društva Okrajnega odbora Društva upo-

kojencev v Ljubljani je priredila v nedeljo lepo uspešno prireditev. Ob popolnoma razprodani dvorani je mešan pevski zbor prav lepo izvajal koncert partizanskih in ljudskih pesmi, za kar je žel nedeljno priznanje poslušalcev, pretežno upokojencev. Zatem pa so uprizarili spevoigr »Na planinah naših«.

Prireditve je pokazala, da je pevski družina upokojencev res družina, kjer delajo z veseljem, požrtvovalnostjo in nesebičnostjo. To poudarja še dejstvo, da tako v zboru, kot tudi solista še vedno nastopa nad 90 let stara tov. Ferjantičeva. Z nečim podobnim, se pač ne more pohvaliti noben naš pevski zbor! Vsem sodelujočim za lep in prijeten večer, še večkratno svadenje!

Turistično društvo pripravljeno za sezono

Turistično društvo Ljubljana se je dobro pripravilo na letošnjo turistično sezono. Poskrbeli so za dobre in izprašane vodnike, ki bodo tolmачili turistom zanimivosti Ljubljane. Vodniška služba se bo začela že v ponedeljek, 19. maja in bo trajala do 15. septembra.

V programu so tudi posebni ogledi mesta za meščane, na katerih jim bodo vodili razlagali kulturno-zgodovinske posebnosti Ljubljane. Nadalje bodo pripravili tudi krajše enodnevnne izlete v okolico Ljubljane, ki jih bo letos predvidoma 12. Izleti bodo s posebnimi avtobusi, vodiki pa bodo izletnike seznanili s posebnostmi okolice.

Društvo namerava v kratkem postaviti nove orientacijske tabele po mestu. Nadalje so izdelali tudi kratkometražni barvni film o Ljubljani, ki zajema zgodovino Ljubljane od mostiščarjev, Rimljanov, preko baroka do današnje. Izdali so tudi vodnik po Ljubljani v 7 jezikih in turistično-prometni zemljevid Ljubljane, ki sta na razpolago v knjigarnah in kioskih, ne bi pa smela manjkati tudi v nobeni trafiki.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE OPERA

Cetrtek, 15. maja, ob 20: Richard Strauss: Ariadna na Naksosu — Abonma red U.

Obisk na avtomobilski cesti

V nedeljo je 20 članov kulturno umetniškega društva »Karel Jeraj«, ki ga sestavljajo sami slepi obiskalo nekatere kratke glasbene spored, ki so ga prijetno poživile solistične točke in sodelovanje dirigent-uciteljske. Koncert je potekel v topleni vzdušju; poseben pečat mu je dal tudi obisk dijaške delegacije beograjske učiteljske, ki se prav te dni mude v Ljubljani.

Predavanja za bežigradske upokojence

Predavanja za bežigradske upokojence v Nabito polni dvorani »Svoboda« za Bežigradom je te dni predaval o novem pokojninskem zakonu tajnik podružnice Društva upokojencev. Namen predavanja je bil, da se članstvo podružnice seznani s samim zakonom ter njegovimi značilnostmi ter tako olajša delo Zavodu za soc. zavarovanje. Število neupravičenih zahtevkov se bo namreč zmanjšalo le, če bo vsak upokojenec poučen o svojih pravicah in ne bo nadlegoval zavoda z neupravičenimi zahtevami. Zato je prav, da je odbor podružnice priredil tako predavanje.

Filmski spored

V prihodnjih dneh bodo ljubljanski kinematografi predvajali nekaj novih filmov. Najpomembnejši film bo prišel na program v kino Komunna. Gre za francoski film »To se imenuje zora« slovenskega režiserja Louisa Bunuela, ki sodi med filmske avantgardiste. Njegovih filmov, zlasti predvseh in pa tistih, ki so nastali med vojno in takoj po zadnji vojni ter so daj današnji klasični filmski dela, žal pri nas niso predvajali. Zato nim bo prej omenjeni film prinesel mimo ponovnega srečanja z italijansko igralko Lucio Bose tudi prvo srečanje s tem pomembnim režiserjem.

Kino Union bo v prihodnjih dneh predvajal italijanski črtnobeli film »Vrtnice v življenju«, melodramo z nekaterimi manj znanimi italijanskimi igralci.

Lepa prireditev upokojencev

Kulturno prosvetna društva Okrajnega odbora Društva upo-

nikar delavskega sveta in upravnega odbora. Obveščanje kolektiva je strogo dosledno in obvezno. Člani delavskega sveta morajo poročati v svojih oddelkih, o čem je delavski svet razpravljal in kakšne skiepe je sprejel.

Članom delavskega sveta je namenjen »Obratni vestnik«, ki izhaja po potrebi. Velika prednost tega vestnika je v tem, da prinaša zelo solidne in konkretne analize o posameznih vprašanjih upravljanja in gospodarjenja. V enem teh vestnikov sem videl analizo premij za prvo polletje lanskega leta z vsemi konkretnimi podatki o gospodarskih rezultatih, na podlagi katerih so bile podeljene premije, hkrati pa navedene tudi pripombe o umestnosti posameznih meril, višini premij itd.

Zelo pomembno je nadalje prizadevanje, da bi čimveč članov kolektiva razumelo pomen nove delitve dohodka. O tem je stikrat razpravljala tarfina komisija, dvakrat delavski svet, dvakrat kolektiv na sindikalnih sestankih, razpravljale pa so tudi organizacije podjetja.

To prizadevanje ni slučajno. Nadaljnje povečanje proizvodnosti in donosnosti podjetja, kakor tudi večji dohodek podjetja in kolektiva bo zahteval enotno podporo in prizadevanje vsakega kolektiva. Proizvodnost in donosnost podjetja sta namreč dosegli že dokaj visoko stopnjo. To dokazujejo med drugim uspehi, ki jih je dosegel kolektiv lani v primerjavi z letom 1956.

Tega leta so porabili za proizvodnjo ene tone papirja 95,51 delovnih ur, lani pa 88,78 ur ali 8,5% manj delovnih ur. Zastoji so znašali 1956, leta 5,8% delovnega časa, lani pa 5,1%. Izmeček so zmanjšali od 8,7% v letu 1956 na 8,07% lani. Povečanje proizvodnosti je sledilo povečanje proizvodnje po količini za 8,11%, po vrednosti pa za 11,9%. Večja produktivnost in boljše kakovost proizvodnje oziroma zmanjšanja izdatka, ki se vplivata tudi na dobiček, ki se je povečal za 11,53% ali za več kot 100 milijonov din v primerjavi z letom 1956.

Visoka stopnja donosnosti podjetja, kjer predstavljajo stroški le okoli eno tretjino vseh sredstev, bo zahtevala širše organizacijske ukrepe za nadaljnje zmanjšanje stroškov. V ta namen je pripravljen načrt o organizaciji 35 samostojnih ekonomskih enot v podjetju s samostojnim obračunavanjem, da bi izkoristili rezerve, ki

zmanjšujejo dohodek podjetja. Za nadaljnje povečanje proizvodnje pa bodo potrebne tudi investicije. Velik del teh bo moral kriti kolektiv z lastnimi sredstvi.

Ti načrti, ki jih podpirajo organi upravljanja, niso niti majhni niti lahki. Prav zato bo potrebno še širše sodelovanje kolektiva z organi upravljanja in podpore prav vsega kolektiva ter družbenih organizacij. Možnosti za tako sodelovanje pa je še precej.

Z-ek

Trbovlje

V soboto, 17. maja bo v Delavskem domu v Trbovljah literarni večer, na katerem bodo brali svoja literarna dela, pesmi, in prozo, mladji trboveljski pesniki in pisatelji — začetniki. Pobudo za to prireditev je dal Okrajni svet Svobode in prosvetnih društev, ki želi s tem vzpodbuditi mlade ljudi k ustvarjalni literarni dejavnosti.

Trgovina s prehranbenimi predmeti nasproti Delavskemu domu v Trbovljah je začela po želji strank dostavljati živila na dom in sicer brezplačno. Vodstvo poslovalnice zagotavlja, da se zaradi tega živila ne bodo podražila.

Odičitev omenjene trgovine je vredna posebne pozornosti, toliko bolj, ker je to prva trgovina v Trbovljah, ki je začela dostavljati blago na dom. Trboveljski potrošniki želijo, da bi njenemu zgledu sledile tudi druge trgovine.

Tečaj za knjigovodje

Ljudska univerza v Idriji je priredila tečaj za nižje knjigovodje, ki ga je tri mesece obiskovalo okrog 40 slušateljev. Zal pa se jih je prijavilo k izpitu le osemnajst. Opravili so jih s prav dobro oceno pred 3-člansko komisijo. Tečaj je priredila Ljudska univerza v Idriji, ki je bila minulo zimo dokaj marljiva.

Sporočamo žalostno vest, da je v 71. letu starosti po težki bolezni umrl moj ljubljani mož, oče, stari oče in brat:

JOZE ŠKERL

žel upokojenec

Pogreb bo v petek, 16. V. 1958, ob 17. uri na pokopališču v Stožice.

Zalujoči: žena Marjana, hčeri Minka in Cilka z družinami, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Kranj, Kamnik pri Preserju.

VIDA KOBAL

Pogreb pokojnice bo v petek 16. maja ob 16. uri iz Jožefove mrliške veže.

Zalujoči: oče Lojze, sestra Anica z družino, brat Jože z družino, brat Stanko ter ostalo sorodstvo.

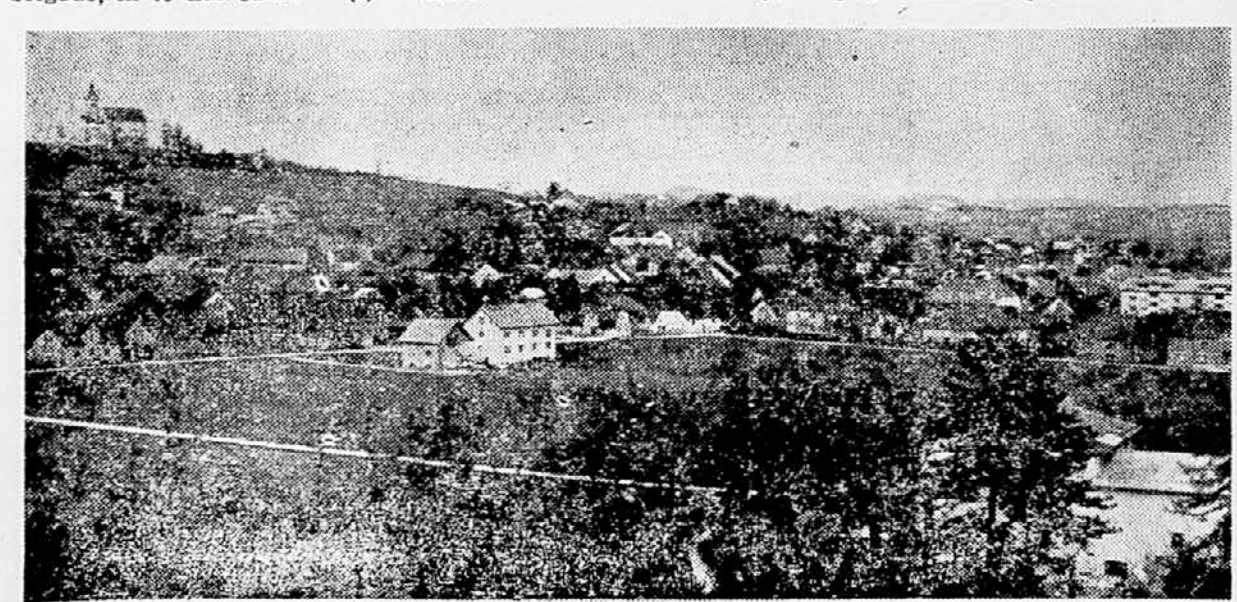
Vipava, Ruma, Trst, Dunaj ter Ljubljana.

OPOZORILO

Okvirjeni oglasi v našem listu Vam prinesejo velik komercialni uspeh. To vedo vsi, ki se jih poslužujejo. In teh ni malo!

Naročnike vseh večjih oziroma okvirjenih oglasov zato opozarjamo, da ne moremo zagotoviti, da bodo oglasi objavljeni tisti dan, ki so ga navedli. Zaradi tedenske vsebinske razdelitve lista je to včasih nemogoče. Vendar jih bomo objavili čimprej, najpozneje pa v osmih dneh. Naročnikom, ki bodo zahtevali objavo oglasa le določene dne, bomo zaračunali 10% več.

Uprava »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«

Pogled na Vrhniko

KOLENDAR
Cetrtek, 15. maja: Zoltja

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA
SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA
BOLNOLICEM DOMU OB 24-30
URAH. ZLATIŠKA 108, NIZELJAH
IN PRAZNIKI VSE DAN

Zdravstveni dom MOSTE:
dr. Debevec Rado, ZD. Moste.
Krekova 5, tel. 20-339. V oddo-
nosti zdravniška kličite tel. LM
30-390.

Zdravstveni dom SISKI:
dr. Jenko Rozalija, Cernetova
24, tel. 20-431. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

Zdravstveni dom CENTER:
dr. Tabor Ludvik, Mikišičeva
24, tel. 38-151. Za obiske otrok
ista telefonska številka.

Zdravstveni dom RUDNIK:
dr. Maj Marjan, Wolfova 5-1, tel.
22-684. V oddotnosti zdravniška
kličite tel. LM 20-500. V soboto
dežurna služba že ob 18 ure do
22-00.

KINO

SPORED ZA CETRETEK

KINO UNION: premiera (itali-
janskega) filma »VRNITEV V
ZIVLJENJE«. Teknik P. N. 19.
Predstave ob 15, 17, 19, in 21.
Ob 10. matineja angl. barv. fil-
ma »SMRT NA CESTI«.

KINO KOMUNA: amer. barv.
cinemascope film s stereofono-
skim zvokom »DEZELA FARAO-
NOVE«. Predstave ob 15, 17, 19.
Ob 10. matineja angl. barv. fil-
ma »SMRT NA CESTI«.

KINO SLOGA: angleški barv.
kriminalni film »SMRT NA CESTI«.
Igrata Anthony Steel in
Ottie Verso. Predstave ob 15,
17, 19, in 21.

KINO SISKI: ameriški barv.
cinemascope film »SEDEM LET
SKOMIN«. Igrata Marilyn Mon-
roe in Tom Ewell. Predstave ob
15, 17, 19, in 21.

LETKO KINO BEŽIGRAD: amer.
barv. film »VRNI SE STRICEK
WILLY«. Predstave ob 20. Danes
zadnjikrat! Prodaja vstopnic uro
pred predstavo.

TRIGLAV: italijanski film »DE-
SET LJUBAVNIH PESMI«. Tek-
nik v glavni vlogi Brunella
Bovo, Franca Tamatini. Pred-
stave ob 15, 17, 19, in 21. Pro-
daja vstopnic ob 15. danes zad-
njikrat.

MITOSTROV: ital. film »NJIHO-
VE ZALJUBE«. Ob 20. Predpro-
daja vstopnic uro pred pred-
stavo. Zadnjič.

SENTVID: amer. film »DA NE
PRIDE ZORA«. Ob 17, in 19.

PREKO REKE JANG-CE: ob 20.
CRUCIO: italijanski film »SLE-
PO DEKLE IZ SORENT«. Ob 20.

DOMZALE: nem. film »MURIMAR
SREČAN«. Ob 19.

KAMNIK: dom. amer. barv.
film »DOZIVLJAJI KAPETANA
VAJTA«. Ob 20.

DELICIA: ital. film »ANA ZAC-
HEDE«. Ob 20.

BLED: amer. film »GOSPOD 880«.
Ob 18, in 20.30.

NOVO MESTO: »KRKA«: italijanski
film »HAIWA« in kratki zabavni
film program. VI predstava za
mladino.

KRANJ: »SVOBODA«: amer. film
16, 18, in 20.

KRANJ: »PARTIZAN«: premiera
amer. filma »PROTI VSEM PRI-
CAM«. Ob 19.

PRANJ: »SVOBODA«: amer. film
»PROPADAJ ANGEL«. Ob 19.

JESENICE: »KIDILOR«: amer. barv.
film »ZGODBA O GLENU MI-
LERJU«. Ob 18, in 20.

JESENICE: »PLAVZ«: češki barv.
film »NEKOK« in »ZIVEL
KRALJ«. Ob 18, in 20.

PTUJ: jugosl. film »SLAB
DENAR«. Ob 19.

MURSKA SOBOTA: ob 20. juze-
ljski barvni film »POP CI-
RA IN POP SPIRA«.

Program:
Cetrtek, dne 15. V. 1958.
20.00 TV dnevnik. Ob drugi ob-
ljetnici RT Zagreb, Jadranskega
simfonija — kratki film. Naša umet-
nost — nastopi Marle Cernobor
in Ljubljanskega orkestra. RT Be-
ograd. Praznik kamna — dok-
umentarni film. Kratka srečanja —
plesačica Sonja Keštel (RT Za-
greb). Kratki filmi (RT Zagreb).

GLEDALISKA
Cetrtek, 15. maja, ob 20. Miller
»Smrt trgovskega potnika«.
Abbona E. (Preostale vstopnice
so že v prodaji).

Petek, 16. maja, ob 15.30: Good-
bye-Hacker. »Dnevnik«: Ane
Frank. Dijaški abonma II. (Sto-
leška so v prodaji).

Ob 20: O'Neill »Dolga dneva
preživetja« v post. Abbona S.
(Preostale vstopnice so že v
prodaji).

Danes zvečer je prvič v letošnji
sezoni na sprednjem odpravljenju
»Dnevnik«: Ane Frank. Dijaški
abonma II. (Stoleška so v prodaji).

Ob 20: O'Neill »Dolga dneva
preživetja« v post. Abbona S.
(Preostale vstopnice so že v
prodaji).

Danes zvečer je prvič v letošnji
sezoni na sprednjem odpravljenju
»Dnevnik«: Ane Frank. Dijaški
abonma II. (Stoleška so v prodaji).

Ob 20: O'Neill »Dolga dneva
preživetja« v post. Abbona S.
(Preostale vstopnice so že v
prodaji).

Danes zvečer je prvič v letošnji
sezoni na sprednjem odpravljenju
»Dnevnik«: Ane Frank. Dijaški
abonma II. (Stoleška so v prodaji).

Ob 20: O'Neill »Dolga dneva
preživetja« v post. Abbona S.
(Preostale vstopnice so že v
prodaji).

Danes zvečer je prvič v letošnji
sezoni na sprednjem odpravljenju
»Dnevnik«: Ane Frank. Dijaški
abonma II. (Stoleška so v prodaji).

Ob 20: O'Neill »Dolga dneva
preživetja« v post. Abbona S.
(Preostale vstopnice so že v
prodaji).

Danes zvečer je prvič v letošnji
sezoni na sprednjem odpravljenju
»Dnevnik«: Ane Frank. Dijaški
abonma II. (Stoleška so v prodaji).

Ob 20: O'Neill »Dolga dneva
preživetja« v post. Abbona S.
(Preostale vstopnice so že v
prodaji).

Danes zvečer je prvič v letošnji
sezoni na sprednjem odpravljenju
»Dnevnik«: Ane Frank. Dijaški
abonma II. (Stoleška so v prodaji).

Geografsko društvo Slovenije
vabi na predavanje prof. dr. Bran-
imira Zupana, Zgodovina. Pred-
stava z naslovom »Zgodovina kre-
tanj v staro Hercegovino« bo v
petek, 16. maja ob 20 uri v bal-
konski dvorani na Univerzi. P

RZPISI

Razpisna komisija Zdravstvene-
ga doma Ljubljana-Center razpi-
sa delovna mesta: stomatologa
— strok. vodjo zobne ambulante,
dentista z obznanjem iz predstara-
zdravstvene tehnika — laboran-
ta.

Pogoji: predpisana izobrazba.
Rok prijave: 15. maj 1958.
Prosim, vložite prijavo Zdrav-
stvenega doma Center, Ljubljana,
Miklošičeva c. 24-T.

ZDRUŽENJE KNJIGOVODIJ LRS
Obvestilo članov: Zdravstvene-
ga doma Ljubljana-Center, Ljub-
ljana, Miklošičeva c. 24-T.

1. seminar:
Tema: Zakon o delovnih raz-
merjih in Zakon o sredstvih gos-
podarskih organizacij.

Seminar bo v prvih dneh junija
in bo trajal predvidoma dva
dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
podjetij, njihovim namestni-
kom delavskega samoupravljanja.
2. seminar

Tema: Kontni načrt z navodi-
lom, delitev dohodkov in Zakon o
sredstvih gospodarskih organizacij.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma tri dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

3. seminar
Tema: Obratna proizvodnja po
stalnih ekonomskih enotah za raz-
ne tipe proizvodnje.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

4. seminar
Tema: Ekonomski finančni ana-
liza periodičnih obračunov in za-
kajni računovodstva.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

5. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

6. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

7. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

8. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

9. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

10. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

11. seminar
Tema: Književništvo in zunanja
trgovina.

Seminar bo v mesecu juniju in
bo trajal predvidoma dva dni.

Seminar pripravljamo s pomočjo
razpisnih podjetij, njihovim namestni-
kom in konterjem.

ZAVOD LRS za transfuzijo krvi
Ljubljana, razpisuje mesto so-
radnika za izvedbo katoliške
terija D. oziroma C kategorije.
R-1379-1

NATAKARICO ali polkvalificira-
no kuharico ali dekle, ki ima
veselje do prijetne gostinje, spre-
jemno takoj. Ponudbe poš-
ljite pisмено ali se osebno zga-
sijo v Gostišču Zelenica, Zirov-
nica. Samska soba je zagotov-
ljena. R-1379-1

KNJIGOVODKINJO - materialno
mezdno, z znanjem blaginjskih
poslov in administracije, spre-
me takoj pošljite Kmetijsko gos-
podarstvo Radvanje, Strelška
štev. 150. Nastop službe takoj
ali po dogovoru. Samsko stanova-
nje na razpolago. Plača po
tarifnem pravilniku ali po do-
govoru. Pismene ponudbe poš-
ljite na gornji naslov z življe-
njepisom in navedbo dosedanjih
zaposlitve. R-1379-1

CISTILKO-BILJETERKO sprejme
kino Triglav, Ljubljana, Osem-
urna zaposlitev. Nastop takoj.
R-1379-1

GOSPODINSKO POMOČNIKO -
iskamo, Nastop takoj, Javiti se
ob 15. do 18. ure. Ilirska ulica
štev. 1-III, levo. R-1379-1

MIZARSKA POMOČNIKA
sprejme, Vodnikova cesta št. 10,
vila 102. R-1379-1

NATAKARICO sprejme takoj, 1.
Hrana in stanovanje v hiši, in
Sprejme tudi kuharico za po-
moč ob nedeljah. Gostilna »Pod
Hribom«, Novak, Ljubljana, Li-
tajska štev. 1. R-1379-1

OSTROŠKI VOZČICEK, kombi-
ran, italijanski, prodam. Hišna
Narodne galerije. R-1379-1

FIAT 1100 C-tipa, odličen, prodam.
Celovška 50, dvorišče. R-1379-1

JAWO, 175 cm, popolnoma novo,
prodam. Ogled in pripravo na
Križevniška št. 2, pritl., 1. vrata,
desno. R-1379-1

PERKIZJSKO PREPROGO, dobro
ohranjeno, kupim. Poudariti
»Preproga« v og. odd. R-1379-1

DVOSEBNO STANOVANJE s ko-
palnico v Ljubljani, takoj vse-
ljivo, prodam. Ponudbe poš-
ljite na: »Preproga« v og. odd. R-1379-1

HISO z vrhom, zraven je nekaj
kmetijskega poslopja, prodam. Po-
željiti tudi travnik in nekaj goz-
da. Nova Gorica, Slovensko Pri-
morje. Nastop v oglašnem od-
delku. R-1379-1

STAVENO PARCELO 483 kv. me-
trov, z odobreno lokacijo za eno-
družinsko hišico v Kamniškem
ulici, prodam. Ljubljana, Lit-
ajska 1. R-1379-1

ZA WEEKEND HISCO - prodam
svet ob desnem bregu Ljublja-
ne pri bivšem kopališču Ljub-
ljana, Litajska cesta 1, 10190-7.
150.000 dlm POSOJILKA dam za
prazno sobo. Lahko tudi izven
Ljubljane. Ponudbe poš-
ljite na: »Preproga« v og. odd. R-1379-1

NAJVIŠJO NAGRADO dam za
prazno sobo. Nastop v oglašnem
oddelku. R-1379-1

ZELENO AKTOVKO z zadrgo sem
zagotavljal. Akterice, Preostalo
do Dravlj. Poštenega najdi-
telja prosim, naj jo vrne proti
nagradi na naslov: Vlado Uršič,
VPS, Stari trg št. 34, Ljubljana.
Vina 7. R-1379-1

ZELIM SPOZNATI inteligentnega
tovaršila, ljubitelja narave, ob 30
do 35 let, za izlete. Ponudbe poš-
ljite na: »Preproga« v og. odd. R-1379-1

GOSPODINSKO POMOČNIKO -
samostojno, vestno, sprejemno
takoj ali 1. junija. Lepa soba,
plača dobra. Prednost imajo sta-
rejša in s priporočili. Tugomer-
jeva 54. R-1379-1

DEKLE ali ženo srečni, let potre-
bujemo v Zagrebu za samostoj-
no kuhanje za dve osebi. Potre-
bna so priporočila. Nastop po
dogovoru. Resne ponudbe poš-
ljite pod »2 osebi« v oglašni od-
delku. R-1379-1

Vsem sorodnikom in znancem javljam žalostno vest,
da je po dolgi težki bolezni umrl dne 13. maja 1958, star
50 let, naš dragi mož, brat, stric

EMIL OBLAK
plinski monter

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 15. maja 1958,
ob 16.30 na mestnem pokopališču v Celju.

Zalujoci: žena Fani, brata, nečaki in ostalo sorodstvo.
Celje, Maribor, Gleistätten, Leibnitz (Avstrija),
Ljubljana, Gornji Grad, Stockholm.

Dotrpela je naša ljuba mama, babica, prababica

FRANČISKA BOŽIČ roj. DAMJAN

Z zadnjemu počitku jo bomo spremili 15. maja 1958,
ob 16. uri na pokopališče v Smartnem pri Litiji.

Zalujoci: sin Franjo, hčerke Julka, Tonca, Mici,
Franca, Anica in Iva ter rodbine Berce, Skubic,
Mlakar in ostalo sorodstvo.

Nenadoma nas je zapustil ljubljani mož in očka

STANE JAGODIČ

Pogreb bo v četrtek,

Francoški in slovenski Verdun

Francoško mesto in trdnjava Verdun je vsem znano po ogorčenih borbah v Prvi svetovni vojni. Le malo kdo pa ve, da imamo Slovenci tudi svoj Verdun, in sicer pri Novem mestu, blizu trase za avtocesto, ki jo gradijo mladinske brigade.

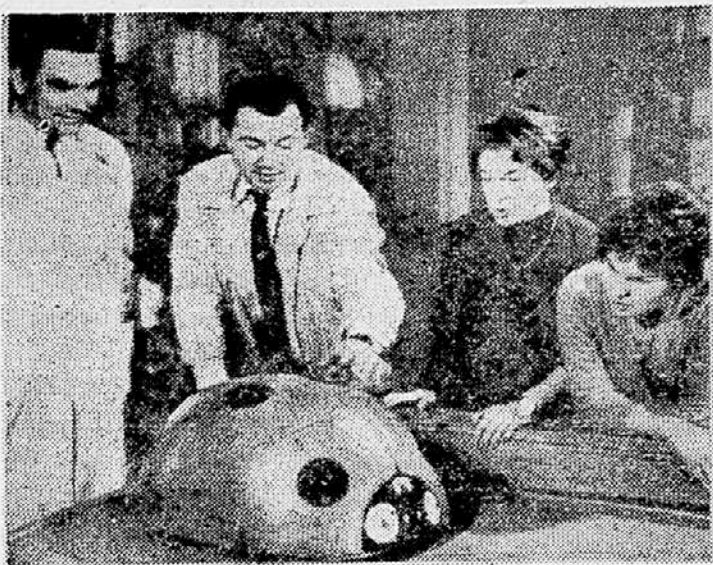
Obe imeni — francosko in naše — izvirata iz keltskega korena. Izkopanine blizu našega Verduna so pokazale, da je bilo tam nekoč naselje keltskega pomena Latobigov — eno največjih znanih keltskih naselij v srednji Evropi. Poleg tega je pri nas tudi več drugih krajevnih imen keltskega izvora — n. pr. ime reke Krka.

Nova vrsta sintetične penaste gume

V neki britanski tovarni plastičnih mas preizkušajo novo vrsto penaste sintetične gume, za katero trdijo, da je doslej najbolj podobna naravnim gumam. Novo »peno« izdelujejo v glavnem iz polietilena in premogovega katrana. Ta izdelek je baje lažji in prenese večje obtežbe. Odporen je proti kemikalijam, je dolgotrajen in nanj ne vplivajo vremenske prilike. Razen tega je sam proizvodni proces enostavnejši in cenejši.

Praktično bodo to gumo vpekljali že čez nekaj tednov v tapetništvo, kjer se je izredno dobro obnesla.

MADŽARSKA PIKAPOLONICA SE BOJI HRUPE

Kibernetika je ustvarila že dokaj čudnih elektronskih živali. Med njimi so najbolj znane angleške »želve«. Temu seznanu se je sedaj pridružila še pikapolonica Daniela Muszke z Instituta Bolyai (Madžarska). Nasmeh dr. Kovascsa (na levi) in radovedno začuden izraz obeh zdravnic odražajo čudno obnašanje tega elektronskega »božjega volčka«: njegove svetilke, elektronični prenosniki in motorji delujejo kot sistem živčevja in mišičevja. Prija mu svetloba ter ga privlači, sovraži pa hrup, ki se ga boji: strel iz puške ga v hipu ustavi, njegove oči uganejo in se dela mrtvega. Tako si je kibernetika zamislila poenostavljeno shemo obnašanja živali (in človeka). Vendar lahko igra teh reflektov privede do kaj nepričakovanih rezultatov. Kako zabavni so ti elektronski možgani! In vendar smo lahko zaradi njih tudi nekoliko zaskrbljeni...

Hormon mladosti

Angleški biolog Wigglesworth je l. 1936 odkril »hormon mladosti«. Tako se imenuje hormon, ki ga izločata dve mali žlezi v možganih ličink nekaterih insektov. Ko ličinka dozori, izločanje preneha in se ličinka prelevi v odrasel mrčes. Če žleze mlade ličinke vcepimo zreli ličinki, le-ta ni podvržena sicer običajnim spremembam prelevitve, temveč raste še naprej kot ličinka.

L. 1956 je prof. Carol M. Williams iz Harvarda (ZDA) opazil pri neki vrsti sviloprejk, imenovani Cecropia, da žleze, ki izločajo hormon mladosti, povečajo svojo dejavnost tik pred prelevitvijo metuljev-samcev in da se hormon nabira v njihovem spodnjem delu telesa. To je omogočilo prof. Williamsu, da je prišel do večje količine hormonov v precej čisti sestavini.

Naslednja etapa je kemična analiza. Hormon je zelo čvrsta snov, odporna proti vročini, kislinam in razrednim bazam.

ALI VESTE?

— da da kilogram urana energijo, ki bi lahko osvetljevala in grela ves mesec našo slovensko metropolo — Ljubljano?

— da spada težko pristopna severozahodna obala Paname med najmanj raziskana ameriška področja?

Ko bo mogoče realizirati njeno kemično sintezo, bo Williams imel na razpolago dovolj tega hormona za poskuse na živalih, morda tudi na ljudeh.

Vprašanje pa je, ali bo hormon mogel ustaviti proces staranja organizma, ko ga bodo vcepili sesalcem.

Preden zgradimo stavbo, moramo poznati značilnosti tal, na katerih bomo gradili. Do sedaj je bil postopek za izmero vseh značilnosti tal razmeroma drag in kompliciran. Francoški inženir Louis Menard je odkril preprosto metodo, s katero bo mogoče hitro ugotoviti lastnosti tal že na terenu, ne da bi bilo treba pošiljati vzorce v laboratorij. S pomočjo posebnega aparata »presimetri« bodo na licu mesta izračunali vse potrebne podatke.

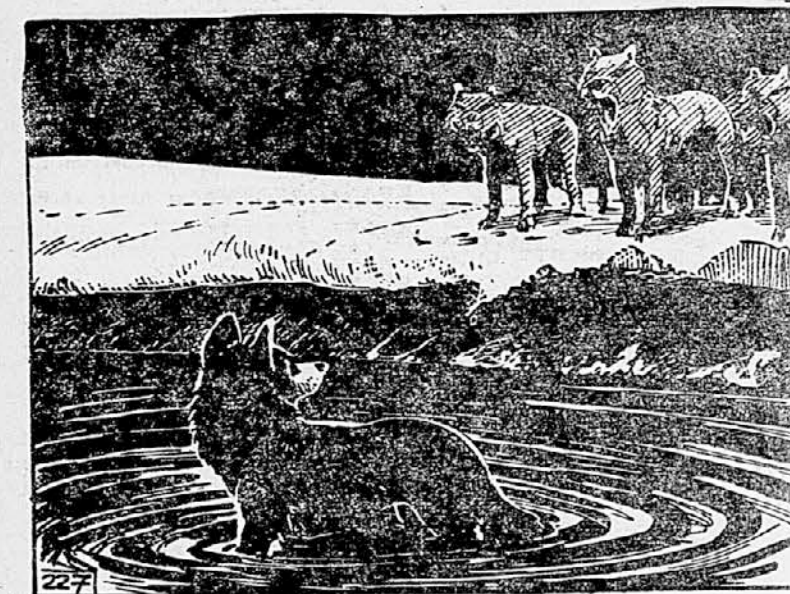
Ker je ta metoda mnogo cenejša kot dosedanj postopek, so jo začeli uporabljati že v nekaterih državah, ter si bo prav gotovo utrla pot po vsem svetu.

J.O. CURWOOD

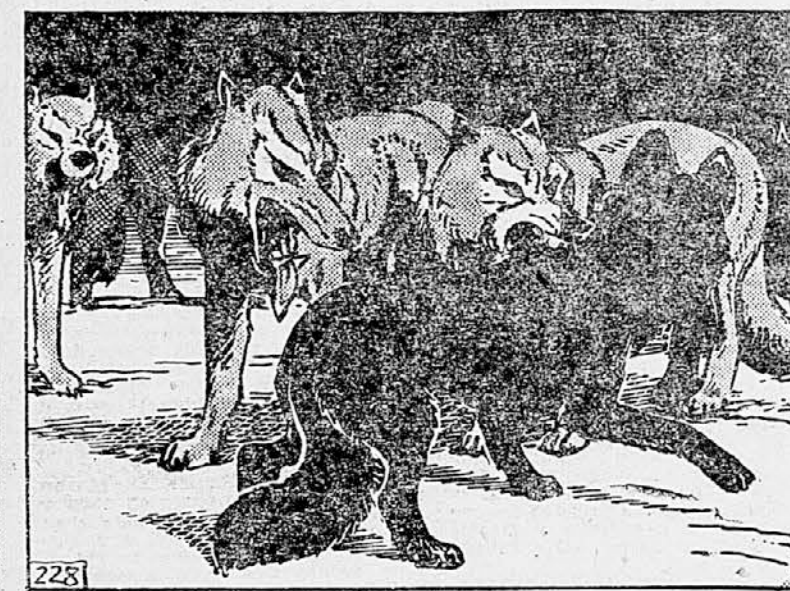
BAREE
RIŠE: MIKI MUSTER

226. Eden od vodnikov se je pognal proti jelenu, a ga ni dosegel. Skočil je drugi — tudi ta je zgrešil. Polkrog se je zamešal, jelen pa je dobro izbral čas. Baree je slišal, kako je pljusnil v vodo. Stel je proti bregu in se zgnel med volkove, med to podivjano čredo z renčnimi grli. Mladi jelen pa je že počasi plaval proti drugemu bregu.

227. Baree je poiskal Maheeguno. Zarenčala je nanj in se pomešala med krdele. Baree volkov ni razumel. Nepeesa ga je bila naučila, da je plaval kot vidra, in zato ni vedel, zakaj je voda zaustavila volkove v njihovem zasledovanju. Planil je v vodo in se čutil, da mu nihče ne sledi. Tedaj so ga volkovi opazili, zagledali so njegov črni kožuh.

228. Volkovi so obstali in opazovali Bareeja. On je iskal Maheeguno in jo zagledal na jasi, v bližini velikega sivga volka. Stel je k njej, ona pa je naježila diako, ko jo je ovohaval. Potem je globoko zarenčala in mu zasedla zobe globoko v pleča. Baree je boleče, presenečeno zalajal. Trenutek pozneje se je vanj zakadil sivi volk.

DEFINICIJA METRA

Ze dalj časa razpravljajo fiziki in matematiki v svetu o tem, da bi spremenili osnovno dolžinsko enoto, oziroma da bi izdelali natančnejšo osnovo, kot je sedanji meter iz platine in iridija v Sévresu. Pri tem jim gre predvsem za to, da bi bilo točno dolžinsko mero lažje reproducirati. Med strokovnjaki prevladuje mnenje, da je treba definicijo metra postaviti v zvezi z atomskimi izsledki, to je kot produkt natančno določene valovne dol-

žine. Elementi, ki so prišli v zadnji izbor so kadmij, kripton in živo srebro.

Na seji posvetovalnega komiteja, ki je bila konec lanskega leta v Sévresu, so sklenili, da bodo meter definirali na podlagi radiacije, ki odgovarja določenemu prehodu žarkov kriptonovega atoma. Ali bolj natančno izraženo: novi meter bi naj bil enak 1.650.763,73-kratni valovni dolžini tega sevanja. Ta predlog bo moral odobriti še Mednarod-

ni komite za uteži in mere, ki bo zasedal šele leta 1960. Pri tem pa se nehoti vprašamo, kako bo pri taki definiciji mogel razložiti učitelj desetletnim učencem, kaj je meter.

Slava in sreča

Nedavno tega je nek znan francoski tehnik izvedel anketo, ki je dala presenetljive in zanimive podatke. Na vprašanje: »Ali mislite, da boste nekoč imeli kaj vpliva na usodo Francije?« je 60 odstotkov mladih

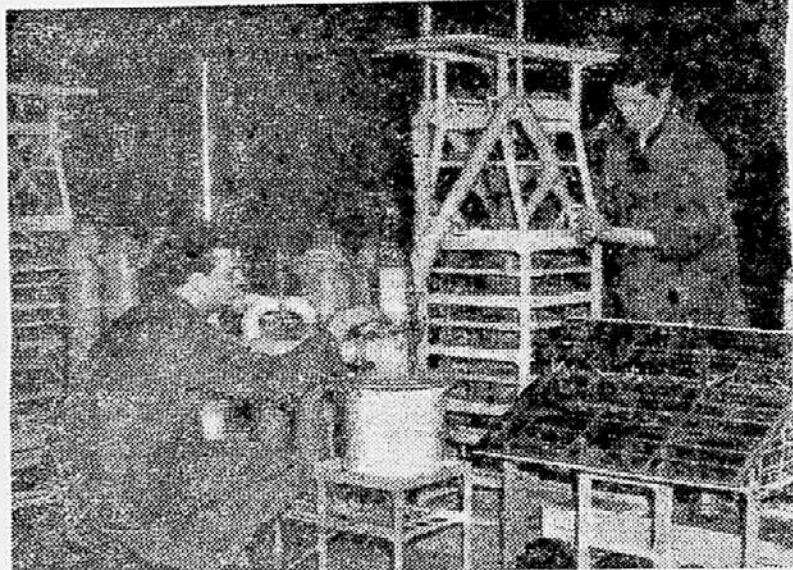
ljudi odgovorilo, da na kaj takega niti ne mislijo. Toda na vprašanje: »Ali ste srečni?« jih je 85 odstotkov odgovorilo pritrdilno. Zaključek: politika in razvoj naše dežele nas ne zanimata, mi pa smo vseeno srečni in zadovoljni!

Motorne sani

Norveški inženir Arne Skulderud je konstruiral motorne sani, ki so postale kmalu zelo priljubljene in jih Norvežani imenujejo »Snow-Scoter«. Glavna prednost tega snežnega vozila je v tem, da je izredno lahko in ceneno. Tri do štiri možje ga z lahkoto dvignejo in natovarijo na kamion. Lahek motor vrti jermene, po katerih tečejo sani. Voznik sedi podobno kot na motornem kolesu. Snow Scooter stane le okoli 400 funtovsterlingov ter doseže hitrost okoli 50 kilometrov na uro.

— Ko boš končal s svojim rock'n'rollom, očka, bova začela z našino sonato! —

V Duisburgu (Zah. Nemčija) je Evropska skupnost za premog in jeklo (CECA) dala izdelati za razstavo v Bruslju ogromno maketo, dolgo 48 m, ki kaže premogovnik, tovarne za izdelavo stranskih produktov, železniško omrežje, železarno, visoke peči in kompletno jeklaro. To »igrarčko« so delali 7 mesecev, stala pa je 140 milijonov frankov. Po razstavi v Bruslju bodo maketo kazali po vsem svetu.

Opisal je svojo smrt

87-letni ameriški zoolog dr. Karl Schmidt je umrl za katjim pikom. Zapustil je edinstven zdravstveni dokument — točen opis vsega, kar je doživel o pika do svoje smrti.

Dr. Schmidt je v laboratoriju neprevidno segel po neko izredno strupeno kačo, ki ga je piličila v roko. Skušal je izsesati strup iz rane, toda to se mu ni posrečilo. Že na poti domov mu je postalo slabo. Začel je zapisovati vse podrobnosti. »Zvečer me je tresla mrzlica, toda kmalu je popustila. Nato mi je začela krvaveti sluznica v ustih.« Ponoči se je Schmidt še nekajkrat prebudil, ker je čutil bolečine po vsem telesu. Vse je zapisoval. Zjutraj je bil mrtev.

Ubogljivo in hitro sta odcapljali. Porinil je noter eno, potem drugo. Komaj je bilo za obe dovolj prostora v tesnem skrivališču. Stali sta stuljeni druga k drugi kakor dva snopa in v njunih sovajah, okroglih očeh se je kazala neznanaka prepadenost. Tik nad njunima glavama je ležal na polici tenek košček slanice. Zaprl je vrata in obrnil ključ. Tišina. Tu ni imel ničesar več opraviti. Odšel je v prednjo sobo. Kovčiči. Kovčiči. Omara. Kje neki so staknili takšno veliko šklemfo? Ena vrata. Druga. Izza teh drugih je bilo slišati ženski glas. Zaradi gotovosti je odprl najprej prva vrata. Soba je bila prazna. V redu! Vse zavoljo tistega paika — je pomislil.

Šele ko je šel čez dvorišče, je zaslišal za seboj slaboten ženski krik. Bolj domislil se je, da nekdo kliče »Na pomoč!«, kakor pa je razločno ujel to besedo. Dvorišče je bilo prazno. Veža prazna. Stopil je na ulico in se z umernimi koraki, ne da bi se mu kaj mudilo, nameril proti Drevoredu tretjega maja. Po kotanjem tlaku je drdrala kočija. Ogledalo se je. Sonce je sijalo. Vrabci so glasno čivkali na cestišču okoli konjskih fig. Mlada ženska je šla z otroškim vozičkom. Pred vogalno hišo je stal furgon* s pohištvom. V ovalnem ogledalu, naslonjenem na zid, je zagledal svoje čevlje. V Drevoredu tretjega maja je vse mrgolelo šolarjev. Bilo je šest minut čez dve.

Kmalu je bil na Trgu Rdeče armade. Na verandi Balabanowiceve kavarne je sedelo samo nekaj ljudi. Mahnil jo je kar preko trga in zavil v eno izmed stranskih ulic. Sel je mimo prve, druge, tretje hiše. To so bile solidne, ldane stavbe. Dalje se je razprostirala nezazidana, ograjena parcela. Zadaj za njo je stala dolga prtilična lesenjača. Pogledal je za vrata. Držala

so na obširno dvorišče z vrtom na eni strani in s tovarniškimi poslopji v ozadju. Na dvorišču je brez težave našel leseno stranišče, ki je stalo nekoliko v stran. Stopil je vanj, zapahnil vrata, opravil potrebo, nato vzel iz žepa pri plašču revolver in ga vrgel v globino straniščne jame.

Ko je bil spet na ulici, je začutil silno žejo. Grlo je imel suho. Ustnice usahle. Zatorej se je vrnil na Trg Rdeče armade in v vogalnem baru pri bifeju na dušek izpil veliko pivo. Potem se je po najkrajši poti nameril proti Trgu. Ko je prišel tja, je zagledal veliko množico, ki je zavzemala znaten del trga.

Šel je mimo sejamskih lop in vprašal prvega človeka, ki je naletel nanj:

»Kaj se je zgodilo?«

Starejši gospod z bradico, v slamniku, je skomignil. Ni vedel. Stal je, ker so stali drugi. Toda vprašanje Chelmickega je slišal fantič, ki je stal nedaleč, naslonjen na kolo.

»Oddajali bodo posebno poročilo,« je pojasnil. »Gotovo se je končala vojna.«

Moški v slamniku se je namrdnil, zaničljivo zamahnil z roko in odšel.

»Takojo bodo govorili,« je povedal deček Chelmicke.

Množica je naraščala. Novi mimoidoči so se ustavljali. Nenadoma je v zvočnikih zahreščalo:

»Halo! Halo!« — se je razlegel visoko nad stlačeno množico zvonki spikerjev glas. — »Poljski radio Varšava in vse poljske oddajne postaje. Oddajamo posebni komuniké. Danes, 8. maja, je na razvalinah prestolnice Nemčije, Berlina, Vrhovno nemško poveljstvo podpisalo akt o brezpogojni kapitulaciji Nemčije. V imenu Vrhovnega nemškega poveljstva so podpisali akt o kapitulaciji: Keitel, Friedeburg in Stumpf.

Kot pooblaščenec Vrhovnega poveljstva Rdeče armade je podpisal akt maršal Sovjetske zveze Žukov. Kot pooblaščenec Vrhovnega poveljnika ekspedicijskih zavezniških armad — letalski maršal Tedder. Pri podpisovanju akta so bili kot priče navzoči: poveljniki letalskih strateških sil USA, general Spaats, in vrhovni poveljniki francoske armade, general Delattre de Tassigny...

Množica je poslušala molče. Nihče se ni ganil. Vsak mimoidoči je stal tam, kjer so ga zateleke prve besede komunikéja. Ustavljali so se tudi avtomobili, ki so vozili tud mimo. Kratak klaskon je zatrobil v tišini.

»Današnji dan,« — je nadaljeval spiker — »bo prvi dan miru v Evropi. Poljska, a z njo vred vsi narodi sveta, bodo slovesno proslavili poraz hitlerjevske Nemčije, padec najokrutnejšega trinoštva na svetu, zmagoviti konec najstrašnejše izmed vseh vojn in začetek trajnega obdobja mira, svobode in sreče. Da za vse čase ovekoveči spomin na zmago poljskega naroda in njegovih velikih zaveznikov nad germanskim napadalcem, demokracije nad hitlerizmom in fašizmom, svobode in pravičnosti nad suženjstvom in brezpravjem, je ministrski svet na današnji dan izdal odlok, ki določa dan 9. maja 1945 za narodni praznik zmage in svobode.«

Komaj je spikerjev glas umolknil, so v tišini, ki je zajela trg, zadoneli zvoki narodne himne. Ljudje so se odkrili. Ko se je himna končala, se dolgo ni nihče ganil. Nazadnje so se počasi in še zmeraj molče začeli razhajati.

Med vrati »Monopola« je stal debelušni vratar.

»Kaj pravite?« ga je ogovoril Chelmicke. »Vojna se je končala.«